

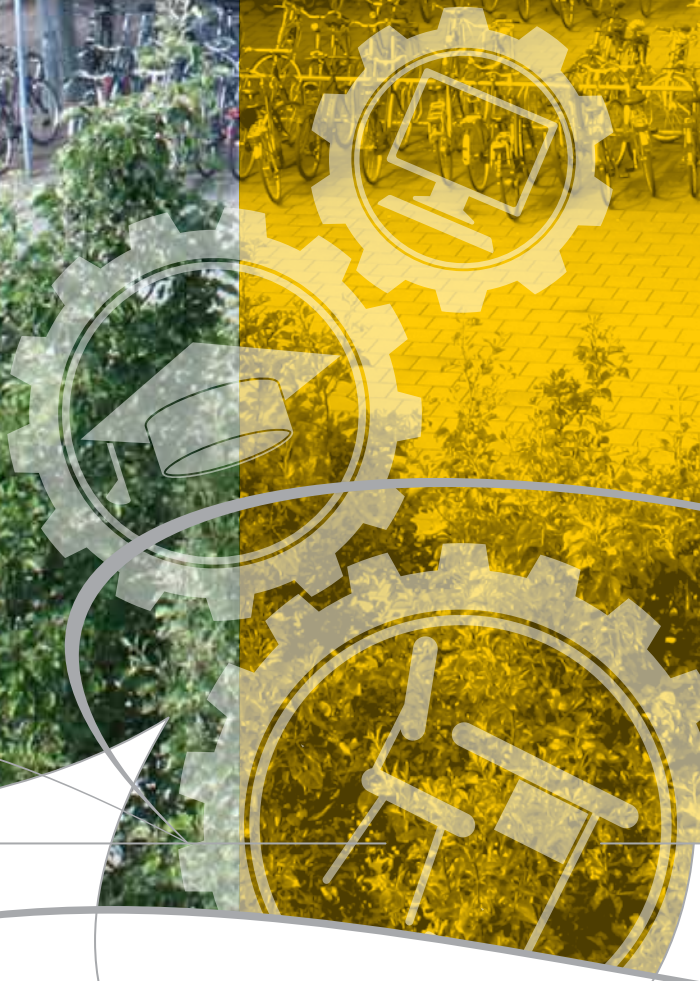
ONDERWIJSWETENSCHAPPEN

MASTER | FOCUSOPLEIDINGEN | SCHAKELPROGRAMMA'S

studiegids

2011

2012

Open Universiteit

de beste!

www.ou.nl

Inhoud

01 Voorwoord

Nieuw in 2011-2012

03 Studeren aan de Open Universiteit

05 Onderwijsinstituut Onderwijswetenschappen

Masteropleiding Onderwijswetenschappen

Focusopleidingen

Losse cursussen

Schakelprogramma's

09 Masteropleiding Onderwijswetenschappen

Opleidingsschema

13 Studiebegeleiding

Staf Onderwijswetenschappen

15 Tentamen

16 Toelating tot de masteropleiding Onderwijswetenschappen

Rechtstreekse toelating

Toelating via een schakelprogramma

Vrijblijvend advies

17 Inschrijven en kosten

19 Cursusbeschrijvingen

35 Voor studenten

Facultaire opleidingscommissie

Studentenraad

Bibliotheekvoorzieningen

Academia en SURFspot

(Bijna) alumnus?

36 Procedures en regelgeving

Service en informatie

Voorwoord

Een opleiding wordt voor een groot gedeelte bepaald door de studenten die eraan deelnemen. Je kunt als onderwijsontwerper nog zo hard een bepaald model willen implementeren, het zijn de studenten die het uiteindelijk tot leven moeten brengen en omkneden tot de kennis en vaardigheden die ze zoeken.

Het overgrote deel van de studenten van de masteropleiding Onderwijswetenschappen van de Open Universiteit is docent. Sommigen hebben nog maar net de lerarenopleiding verlaten, anderen zitten al vele jaren in het vak. Ze hebben gemeenschappelijk dat ze het – of hun – onderwijs willen verbeteren, maar dat ze in kennis en vaardigheden tekort schieten om dat goed aan te pakken. Bijna allemaal zijn ze werkzaam in het onderwijsveld. Persoonlijk nemen zij het op zich om de kloof tussen de wetenschap Onderwijswetenschappen en het veld van het onderwijs te dichten.

In het advies aan de minister van onderwijs constateert de Commissie de Graaf zeven punten die met die kloof te maken hebben. Ten dele liggen die punten bij de manier waarop Onderwijswetenschappen als wetenschap bedreven wordt en ten dele aan de kant van het afnemende – of bijdragende – veld, het is maar hoe je ertegenaan kijkt.

Ik licht er twee uit waaraan u als student en toekomstig afgestudeerde onderwijswetenschapper zou kunnen bijdragen, wanneer u tenminste binnen de scholen werkzaam wil blijven: Keten-tekort en Onderbenutting door de praktijk. Beide punten geven aan dat de kennis die door onderzoekers wordt ontwikkeld niet op de juiste plek terecht komt en niet wordt omgezet in toepasbare en implementeerbare oplossingen. Maar ook dat het onderwijsveld als zodanig te weinig oog heeft voor relevante nieuwe ontwikkelingen. Ook dat belemmert de samenwerking tussen onderzoekers en de praktijk.

Ik durf te beweren dat studenten en afgestudeerden van de masteropleiding Onderwijswetenschappen een belangrijke schakel in deze, nu niet goed functionerende keten kunnen vormen. Inderdaad, ook studenten. Juist met het doel om studenten reeds tijdens de studie effectief gebruik te laten maken van de kennis en vaardigheden die ze ontwikkelen, hebben we altijd opdrachten geformuleerd die toegepast moeten worden in de praktijk van het onderwijs. Opdrachten dus waar idealiter niet alleen de student iets aan heeft maar ook zijn of haar omgeving.

Het format blijkt goed aan te slaan bij de studenten. In 2010 kwamen we met de hoogste score in de nationale keuzegids uit de bus. We zijn er erg trots op dat onze studenten ons zo beoordelen.

Bent u een nieuwe student, dan heet ik u van harte welkom; bent u al een poosje bij ons, dan ben ik heel gelukkig wanneer ik u in het studiejaar 2011-2012 weer kan ontmoeten.

Els Boshuizen

Decaan Onderwijswetenschappen

Het hele rapport kunt u downloaden via onderstaande link:

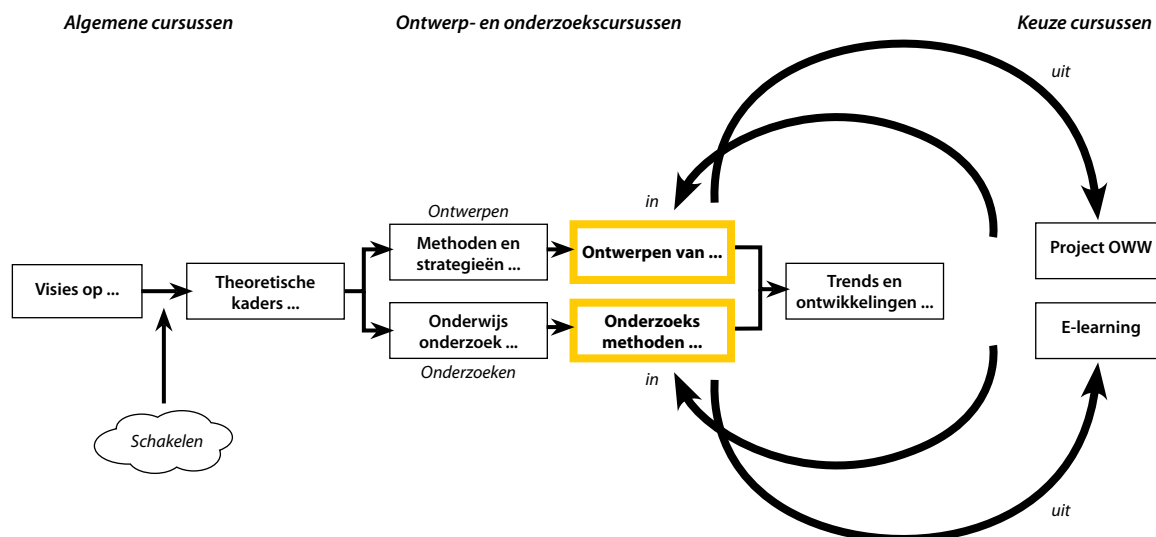
www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/02/10/nationaal-plan-toekomst-onderwijswetenschappen.html

Nieuw in 2011-2012

Wat is nieuw, wat komt eraan?

Het afgelopen jaar hebben we een aantal veranderingen voorbereid. Er was een statistiek- en methodologiecursus bijgekomen in de gebonden keuzeruimte (O27411), en een andere keuzecursus Ontwerpen van onderwijs en opleidingen (O23421) is zodanig aangepast dat deze beter aansluit bij (O22421) Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen, die zelf in het jaar ervoor was aangepast. Deze twee keuzecursussen worden nu verplichte cursussen. Op deze wijze worden zowel de onderzoeks- als de ontwerplijn van de opleiding versterkt. Twee andere cursussen gaan naar het keuzedeel: Project onderwijswetenschappen (O35421) en E-learning; wat, waarom en hoe? (O28421). Zie figuur 1.

Wat gaat u daarvan merken? Dat hangt af van hoever u al bent gevorderd. Hebt u nog geen enkele van deze cursussen gevolgd of aangeschaft, dan geldt voor u met ingang van 1 juli een nieuw studieplan. Uw studiepad wordt automatisch aangepast. Daar hoeft u niets voor te doen. Hebt u de cursussen Project en/of E-learning al aangeschaft dan volgt u die gewoon. Uw keuzedeel is dan geheel of gedeeltelijk ingevuld. Mocht u echter uw keuzevrijheid wensen te behouden dan kunt u ons verzoeken het oude pad terug te plaatsen. U volgt dan eigenlijk het oude programma. Heeft u één zo'n cursus al aangeschaft of gevolgd, dan geldt voor die ene cursus hetzelfde. Er ontstaat dan een tussenvorm tussen oud en nieuw.

Veranderingen in de OER: Wanneer schakelen, en verplaatsing vier cursussen.

Een tweede verandering is dat de cursus Praktijk van actief leren (O20431) vervangen wordt door de cursus Visies op onderwijswetenschappen (O50411). De reden hiervoor is dat veel studenten moeite met de insteek van deze cursus hadden. Bovendien wilden we graag een cursus hebben die als startcursus voor iedereen zou gelden. Dus ook voor mensen die een schakelprogramma moeten doen. De cursus gaat een oriëntatie op het vakgebied bieden en laat de student kennismaken met zowel de ontwerp- als de onderzoekskant ervan. Bovendien kan iedereen op deze manier kennis maken met de instrumenten van de leeromgeving, de elektronische bibliotheek, etc. Alweer geldt dat wie de cursus Praktijk van actief leren heeft aangeschaft deze gewoon kan afmaken.

Een derde verandering is OpenU. OpenU gaat de functie van Blackboard in Studienet overnemen. Maar OpenU gaat meer doen. Als u naar OpenU.nl gaat dan vindt u daar de community van Onderwijs/leerwetenschappen. Momenteel (10 maart 2011) kunt u daar alleen de gratis cursussen volgen, maar op korte termijn komen daar ook de master- en schakelcursussen bij. De gratis cursussen kunt u gebruiken om te snuffelen; ze zijn allemaal afgeleid van de gewone cursussen.

Een vierde verandering wordt gevormd door de sprints. Dit zijn groepen van studenten die onder begeleiding van een docent in hoog tempo een cursus doen, vandaar de naam. We moeten nog wat verder experimenteren met de vorm en het medium voordat we besluiten of we sprints in de kalender gaan opnemen, en onder welke condities dat gaat gebeuren. Aankondigingen van sprints zult u vinden op de faculteitspagina Onderwijswetenschappen in Studienet.

En een vijfde verandering bestaat uit het aanbod van focusopleidingen. Naast de Focusopleiding Docent-Ontwerper (heette tot voor kort CPP Onderwijs Ontwerpen) wordt ook de Focusopleiding Docent-Onderzoeker aangeboden: Nadere informatie vindt u bij Focusopleidingen in deze gids.

Studeren aan de Open Universiteit

Studeren aan de Open Universiteit verloopt anders dan wanneer u aan een reguliere Nederlandse of Vlaamse universiteit studeert. Het onderwijs wordt aangeboden als afstandsonderwijs, aangevuld met elektronische leerstof en ondersteund met de mogelijkheden van internet. Dit betekent dat u niet naar college hoeft te gaan, maar thuis kunt studeren of op welke andere plaats dan ook en op een tijdstip dat u schikt. Het studietempo bepaalt u zelf. Starten met studeren kan op elk moment. Wanneer u een masteropleiding wilt volgen gelden er voorwaarden. U dient voor de masteropleiding Onderwijswetenschappen een vooropleiding op ten minste bachelorniveau te hebben; afhankelijk van de aard van die vooropleiding volgt u een schakelprogramma. De minimum toelatingsleeftijd bij de Open Universiteit is 18 jaar.

Studiemateriaal en Studienet

Het studiemateriaal van een cursus bestaat uit studieopdrachten en informatiebronnen. De studieopdrachten vindt u in het elektronisch werkboek. De informatiebronnen kunnen bestaan uit cursusboeken en/of andere print- en e-literatuur, cd-roms en multimediale programmatuur, maar ook uit informatie die u zelfstandig verzamelt. Alle cursussen worden elektronisch begeleid via Studienet en e-mail. Via Studienet blijft u op de hoogte van cursusgebonden informatie, ontvangt u studieopdrachten, kunt u uw uitwerkingen uploaden en contact onderhouden met andere studenten en docenten via e-mail en discussieforums.

www.ou.nl/studienet

Onderwijs- en examenregeling (OER)

Aan de basis van de bachelor- en masteropleidingen staat de Onderwijs- en examenregeling (OER). Deze regeling wordt elk jaar door de Raad van decanen vastgesteld na advies gehoord te hebben van de opleidingscommissies en studentenraad. In deze regeling staat het onderwijsprogramma beschreven én de rechten en plichten van de student. De Onderwijs- en examenregeling loopt gelijk aan het academisch jaar (1 september – 31 augustus).

Vanaf 1 juli worden cursussen volgens de nieuwe regeling aangeboden. Een belangrijk onderdeel is de Uitvoeringsregeling, waarin specifieke bepalingen voor elke opleiding zijn opgenomen. De integrale Onderwijs- en examenregeling en Uitvoeringsregeling kunt u downloaden van Studienet, faculteitspagina Onderwijswetenschappen.

Hoe moet u een OER van de Open Universiteit bekijken? 'Eigenlijk' beschrijft een OER van de Open Universiteit het programma dat u zou volgen wanneer u dat programma in één jaar zou afronden. Dat doet bijna niemand.

Daarom wordt van jaar tot jaar het studiepad dat u tot dan toe heeft afgelegd gelegd naast de nieuwe OER, en wordt een nieuw studiepad voor u gegenereerd (zie pagina 5).

In deze gids vindt u op pagina 2 een uitleg over de implicaties van de OER 2011-2012 voor uw studiepad.

www.ou.nl/studienet

Vrijheid of structuur

De wo-opleidingen van de Open Universiteit bestaan uit een vastgesteld programma waarbij een bepaalde volgorde van cursussen een volledige opleiding vormt.

- **Gemeenschappelijk deel:** een groot aantal verplicht te volgen cursussen.
- **Gebonden keuze deel:** uit een vastgestelde groep cursussen kan een persoonlijke selectie gemaakt worden.
- **Aanschuifonderwijs:** cursussen uit het aanbod van andere universiteiten kunnen worden ingebracht in het schakelprogramma en in de gebonden keuze of in de cursus Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen (O31421). Hiervoor is toestemming van de Facultaire toetsingcommissie nodig.
- **Maximaal twee cursussen** (van niveau 3 of 4) uit het aanbod van de andere faculteiten van de Open Universiteit kunnen worden ingebracht in het schakelprogramma en in de gebonden keuze of in de cursus Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen (O31421). Er moet een duidelijke samenhang zijn tussen de in te brengen cursus en de doelstelling van de masteropleiding Onderwijswetenschappen. Ook hiervoor geldt dat er toestemming van de Facultaire toetsingcommissie nodig is.

Studiepunten en modulen

Een cursus bestaat uit één of meer modulen, waarbij 1 module gelijk staat aan 4,3 studiepunten.

De cursusomvang in deze studiegids wordt uitgedrukt in modulen. Voor het bestuderen van 1 module wordt een gemiddelde studieduur van 100 tot 120 studie-uren gerekend. De masteropleiding Onderwijswetenschappen bestaat uit 14 modulen (60,2 studiepunten).

Studieaanbod

Het totale onderwijsaanbod wordt op onze website gepubliceerd bij Studieaanbod. Elke cursus wordt inhoudelijk uitgebreid beschreven. Bij deze informatie staat ook welke voorkennis wordt gevraagd, hoe en wanneer de cursus wordt begeleid of getentamineerd. Op de betreffende cursuspagina kunt u de cursus online bestellen.

www.studieaanbod.ou.nl

Informatie en vragen over studeren

Alle algemene informatie over studeren aan de Open Universiteit en alle benodigde formulieren en documenten worden gepubliceerd op de website bij Studeren. Voor vragen kunt u daar ook terecht bij Vraag en Antwoord en kunt u zelf direct het antwoord vinden. Is dit niet het geval dan kunt u rechtstreeks uw vraag stellen aan een van onze medewerkers van Service en informatie.

www.ou.nl of www.ou.nl/directcontact

Voor meer specifieke vragen over de opleiding kunt u terecht bij de onderwijscoördinator, Marion Timmermans: onderwijswetenschappen@ou.nl en www.ou.nl/onderwijswetenschappen.

Studiepad online

Uw studievorderingen kunt u raadplegen in het Studieresultatensysteem (SRS). Als u officieel toegelaten bent tot de masteropleiding geeft SRS een overzicht van het afgelegde, lopende en resterende studiepad van de opleiding waarmee u bezig bent. Alle jaarlijkse wijzigingen in de OER worden in uw studiepad verwerkt.

www.ou.nl/studiepad

Studieplanner

Om een goed studieresultaat te kunnen behalen en zo veel mogelijk gebruik te kunnen maken van uw beschikbare studietijd is het plannen van uw studie raadzaam. De Studieplanner geeft een aantal gegevens weer waardoor het indelen van uw studie overzichtelijk wordt. Nadat u invoert hoeveel uren per week u beschikbaar heeft voor de studie, krijgt u meteen een indruk wanneer u klaar bent voor het afleggen van een tentamen. Andersom kan ook, als u op een bepaalde datum uw cursus wil afronden, berekent de studieplanner hoeveel studie-uren u per week nodig heeft. U kunt ook meerdere cursussen plannen en rekening houden met vakanties. Binnenkort kunt u zelfs meerdere plannings opslaan en gebruikmaken van voorbeeldplanningen van uw faculteit.

www.ou.nl/studieplanner

Studiecoach en workshops

Veel studenten merken dat een academische studie en zeker één aan een afstandsuniversiteit een nieuwe aanpak van studeren vergt en soms tot aanpassingsproblemen leidt. Sommige studenten zijn misschien al een tijdje uit het studieritme en moeten er weer even inkomen en goed timemanagement is dan geen overbodige luxe! Maar ook een goede motivatie en studieplanning zijn dan belangrijk. Er zijn verschillende studiemethoden om informatie op te nemen en te onthouden en er zijn ook veel manieren om hoofd- en bijzaken te onderscheiden. De Studiecoach geeft u tips en suggesties om u actief te leren studeren. Daarnaast worden in de studiecentra regelmatig workshops georganiseerd waar u samen met andere studenten kunt werken aan het verbeteren van uw kwaliteiten en vaardigheden.

www.ou.nl/studiecoach

Onderwijsinstituut Onderwijswetenschappen

Er zijn drie manieren om de cursussen van de masteropleiding Onderwijswetenschappen te volgen: als onderdeel van een academische masteropleiding, als onderdeel van een focusopleiding of als losse cursus. Daarnaast is er een schakelprogramma. Wat u kiest zal afhangen van uw doelstelling en de tijd die u beschikbaar heeft. De formele, wettelijke ingangseisen verschillen per mogelijkheid. De cursussen zijn echter identiek. Om ze met goed gevolg te kunnen afronden moet u dus hetzelfde in uw mars hebben, d.w.z. functioneren op tenminste bachelorniveau. Bij elke cursus zijn drie tentamenkansen inbegrepen en na het succesvol afronden van een cursus, ontvangt u een certificaat.

1. Masteropleiding Onderwijswetenschappen

Onderwijswetenschappen is een wetenschappelijke opleiding. Dat betekent dat u bij alle problemen die u in de studie gaat aanpakken wetenschappelijke methoden van onderzoek en evaluatie zult leren hanteren. Ook wordt de nodige aandacht besteed aan ontwerpen en ontwerp-gebaseerd onderzoek. Wie aan de masteropleiding wil deelnemen dient te voldoen aan een aantal formele eisen op het gebied van vooropleiding. De cursussen staan vermeld in de aanbevolen volgorde van bestudering. U kunt voor de masteropleiding per cursus of per studiepakket inschrijven.

code	titel	blz.
Oriënteren		
O50411	Visies op onderwijswetenschappen#	19
Funderen		
O21421	Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders	20
O22421	Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen	20
O27411	Onderwijsonderzoek: methodologie	21
O31421	Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen	22
Verdiepen		
O23421	Ontwerpen van onderwijs en opleidingen	21
O30421	Onderzoeksmethoden voor onderwijsontwerp	22
Specialiseren (gebonden keuze: student kiest twee cursussen uit dit deel)		
O24411	Leren en competentieontwikkeling	23
O25411	Kwaliteit van onderwijs	23
O28421	E-learning; wat, waarom en hoe?	24
O35421	Project onderwijswetenschappen	24
O41411	Implementatie van onderwijsinnovaties	25
O42411	Evaluatie van onderwijsinnovaties	25
O43411	Capita selecta onderwijswetenschappen 1^	26
O44411	Capita selecta onderwijswetenschappen 2^	26
O45411	Capita selecta onderwijswetenschappen 3^	27
O46411	Capita selecta onderwijswetenschappen 4^	27
Traject masterthesis		
O32441	Het ontwerpen van onderzoek; masterthesis*	28
O33417	Masterthesis*	29

Verplichte startcursus van de master of van een eventueel schakelprogramma voorafgaand aan het masterprogramma.

^ Inschrijving is slechts mogelijk na voorafgaande toestemming van de examinator/directeur.

* Deze cursus kent ingangseisen.

2. Focusopleidingen

Alle cursussen van de focusopleidingen zijn net als in de masteropleiding Onderwijswetenschappen gebaseerd op het principe van 'begeleide zelfstudie'. U wordt op afstand begeleid door een docent door middel van e-mail, discussiegroepen, telefonisch contact en bij de cursus E-learning ook via elektronisch spreekuur in de virtuele klas en begeleiding via web 2.0 toepassingen (weblog, social bookmarking, etc.). Verder worden alle cursussen begeleid via een elektronisch werkboek met studietaken, studeer-aanwijzingen, literatuursuggesties, feedback, discussie- en nieuwsgroepen, de reader of het tekstboek. Na examinering ontvangt u per cursus een regulier certificaat. Na succesvolle afronding van de focusopleiding kunt u het diploma aanvragen, dat bijvoorbeeld ingebracht kan worden in uw portfolio of ontwikkelplan. Als u aansluitend de masteropleiding Onderwijswetenschappen wilt volgen, dan gelden de eisen voor toelating tot de master Onderwijswetenschappen. De informatie over toelating tot de master Onderwijswetenschappen vindt u verderop in deze studiegids.

Toelating

U kunt direct en op ieder moment starten met een focusopleiding door een losse cursus of een studiepakket te bestellen op www.ou.nl/inschrijven. Wel dient u zich aan te melden bij de onderwijscoördinator. Heeft u vragen over de focusprogramma's dan kunt u contact opnemen met de onderwijscoördinator via onderwijswetenschappen@ou.nl of tel. 045 - 576 23 16.

Focusopleiding Docent-Ontwerper

Deze focusopleiding is een combinatie van zes cursussen uit de Masteropleiding Onderwijswetenschappen. De Focusopleiding Docent-Ontwerper is bedoeld voor professionals met een onderwijs-, instructie- of ontwerpgerelateerde achtergrond of werkring, die zich verder willen specialiseren. Eerder heette dit programma CPP Onderwijs Ontwerpen.

Het traject bestaat uit de volgende cursussen (totaal 25,8 studiepunten):

code	titel	studiepunten	blz
Oriënteren			
O50411	Visies op onderwijswetenschappen	4,3	19
O21421	Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders	4,3	20
O22421	Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen	4,3	20
O23421	Ontwerpen van onderwijs en opleidingen	4,3	21
Specialiseren (student kiest tenminste één cursus uit dit deel)			
O24411	Leren en competentieontwikkeling	4,3	23
O25411	Kwaliteit van onderwijs	4,3	23
O28421	E-learning: wat, waarom en hoe?	4,3	24
O41411	Implementatie van onderwijsinnovaties	4,3	25
O42411	Evaluatie van onderwijsinnovaties	4,3	25
O43411	Capita selecta onderwijswetenschappen 1*	4,3	26
O44411	Capita selecta onderwijswetenschappen 2*	4,3	26
O45411	Capita selecta onderwijswetenschappen 3*	4,3	27
O46411	Capita selecta onderwijswetenschappen 4*	4,3	27
Afsluiten			
O35421	Project onderwijswetenschappen	4,3	24

De cursussen worden in volgorde doorlopen

Als men deze focusopleiding heeft afgerond, dan heeft men vrijstelling voor de overeenkomstige cursussen in de master Onderwijswetenschappen.

Focusopleiding Docent-Onderzoeker

Dit traject is bedoeld voor docenten die hun onderzoeksvaardigheden willen vergroten. Het traject bestaat uit de volgende cursussen (totaal 17,2 studiepunten):

code	titel	studiepunten	blz
O34211	Onderzoekspracticum onderwijskundig onderzoek (schakelcursus)	4,3	33
O27411	Onderwijsonderzoek: methodologie (mastercursus)	4,3	21
O30421	Onderzoeksmethoden voor onderwijsontwerp (mastercursus)	4,3	22
O35421	Project onderwijswetenschappen (mastercursus)	4,3	24

De opdrachten in deze cursussen zullen ontleend zijn aan de schoolpraktijk en qua vraagstelling direct relevant zijn voor die context. De cursussen worden in volgorde doorlopen, met uitzondering van de laatste cursus, Project onderwijswetenschappen. Deze cursus kan gestart worden parallel aan de cursus Onderwijsonderzoek: methodologie.

Als deze focusopleiding is afgerond, dan geeft dit vrijstelling voor de overeenkomstige cursussen in de master Onderwijswetenschappen. Dit betreft de laatste drie cursussen. De eerste cursus is op schakel-niveau en kan worden ingebracht in het schakelprogramma.

Er zijn nieuwe ontwikkelingen richting Focusopleiding Docent-Innovator. Houd s.v.p. de ontwikkelingen in de gaten op www.ou.nl/onderwijswetenschappen.

3. Losse cursussen

Voor velen is het oprfrissen en verdiepen van hun kennis en vaardigheden het belangrijkste motief om aan de Open Universiteit te studeren. Zij volgen dan geen hele opleiding maar één of meer van onze cursussen. Dit kan ook met de meeste cursussen van de masteropleiding Onderwijswetenschappen. Denkkraft op academisch niveau wordt wel verondersteld. Elke cursus is een afgerond geheel, maar vergt wel een bepaald niveau van voorkennis. Informatie over de voorkennis vindt u bij de cursus-beschrijvingen. Er zijn ongeveer 100 tot 120 studie-uren nodig om een cursus van de masteropleiding Onderwijswetenschappen te bestuderen. Wilt u later toch een volledige opleiding volgen, dan kunt u uw behaalde certificaten inbrengen in de masteropleiding.

4. Schakelprogramma's

Om toegang te krijgen tot de masteropleiding zijn twee schakelprogramma's ontwikkeld. Of u een schakelprogramma moet volgen, of welk voor u van toepassing is, vindt u hieronder. Ook al dient u een schakelprogramma te volgen, u start met de cursus O50411 Visies op onderwijswetenschappen uit het masterprogramma, die een oriëntatie op het kennisdomein Onderwijswetenschappen biedt.

Schakelprogramma 1 (wo)

Schakelprogramma 1 is bedoeld voor studenten met een academisch bachelorgetuigschrift. Via dit programma spijkt u zich bij op het gebied van onderwijskundige kennis en, indien dit niet in de vooropleiding is opgenomen, in onderzoeksvaardigheden. De volgende getuigschriften geven in combinatie met het schakelprogramma toelating tot het mastertraject.

- het wo-bachelorgetuigschrift (c.q. tenminste 180 studiepunten van de ongedeelde wo-opleiding);
- het wo-mastergetuigschrift van opleidingen van Nederlandse universiteiten;
- het wo-bachelorgetuigschrift (c.q. het equivalent van de ongedeelde wo-opleiding) van Vlaamse universiteiten;
- het wo-mastergetuigschrift van Vlaamse universiteiten.

code	titel	studiepunten	blz
O17311	Onderwijswetenschap	4,3	30
O18321	Leren en ontwikkeling	4,3	30
S09241	Sociale psychologie	4,3	31
S13121	Onderzoekspracticum kwantitatieve data-analyse	4,3	31
S05261	Onderzoekspracticum psychologisch experiment	4,3	32
S04241	Onderzoekspracticum psychologische survey	4,3	33
O34221	Onderzoekspracticum onderwijskundig onderzoek	4,3	33
	Totaal	30,1 studiepunten	

Schakelprogramma 2 (hbo)

Schakelprogramma 2 is bedoeld voor studenten met een hbo-bachelorgetuigschrift. Via dit programma kunt u uw onderwijskundige kennis, academische vaardigheden en onderzoeksvaardigheden op niveau brengen. De volgende getuigschriften geven in combinatie met een schakelprogramma toelating tot de masteropleiding:

- een hbo-bachelorgetuigschrift;
- een hbo-mastergetuigschrift;
- Akte van bekwaamheid kleuteronderwijs (KLOS A/B + applicatiecursus volledig bevoegd onderwijzer).

code	titel	studiepunten	blz
O17311	Onderwijswetenschap	4,3	30
O18321	Leren en ontwikkeling	4,3	30
S09241	Sociale psychologie	4,3	31
S13121	Onderzoekspracticum kwantitatieve data-analyse	4,3	31
S05261	Onderzoekspracticum psychologisch experiment	4,3	32
S22231	Onderzoekspracticum literatuurstudie	4,3	32
S04241	Onderzoekspracticum psychologische survey	4,3	33
O34221	Onderzoekspracticum onderwijskundig onderzoek	4,3	33
C01221	Wetenschapsleer	4,3	34
	Totaal	38,7 studiepunten	

In alle andere gevallen beslist de Commissie voor de examens op advies van de Facultaire Toetsingscommissie (FTC) of, en zo ja, onder welke voorwaarden een student tot de masteropleiding Onderwijswetenschappen kan worden toegelaten.

Masteropleiding Onderwijswetenschappen

Het onderwijs moet beter. Niet dat het niet goed is, maar het moet en kan beter. Over de hele linie, voor alle leerlingen, zodat zij meer leren en beter presteren. Om dat onderwijs beter te krijgen is een aanzienlijke inspanning nodig, op alle niveaus. De schoolorganisatie, de inrichting van het onderwijs, de manier waarop vernieuwingen en verbeteringen in een school worden doorgevoerd, de manier waarop de kwaliteit ervan geborgd wordt, de kwaliteit van de docenten, de kwaliteit van de examens, allemaal dragen ze daaraan bij. De Masteropleiding Onderwijswetenschappen leidt deskundigen op die dit soort problemen uit de praktijk op een wetenschappelijke manier kunnen onderzoeken en die daarvoor oplossingen kunnen ontwerpen.

Het vakgebied

Onderwijswetenschappen is een interdisciplinaire, wetenschappelijke masteropleiding die de vakgebieden psychologie (met name de psychologie van het leren), onderwijskunde, onderwijstechnologie en organisatie bundelt. Bij dat alles hanteren we als invalshoek het onderzoeken, analyseren, ontwerpen, inrichten en/of verbeteren van leersituaties en leeromgevingen. Elektronische systemen en hulpmiddelen zijn daarbij niet meer weg te denken. U verwerft kennis, inzichten en vaardigheden op deze terreinen die u door middel van opdrachten integreert.

Focus op leersituaties en leeromgevingen

In de masteropleiding Onderwijswetenschappen wordt naar onderwijs gekeken vanuit de leersituatie en de leeromgeving die leerlingen en studenten wordt aangeboden. Wat wordt daar onder verstaan? Over iedere (georganiseerde) leerervaring, les, cursus, stage of opleiding wordt van tevoren nagedacht en worden vragen gesteld als: Om wat voor lerenden gaat het? Waar bevinden die zich? Wat kunnen en weten ze wel en wat niet? Waarin moeten ze direct worden geïnstrueerd? Wat kan beter? Wat willen ze wel en wat niet? Wat willen we bereiken? Wat is ons onderwijskundig concept? Hoe vertalen we dat? Wat voor groepeeringsvormen gaan we gebruiken? Wat voor communicatievormen en hulpmiddelen staan er ter beschikking? Wat wordt er van de docenten verwacht? Hoe gaan we dat invoeren? En zo zijn er nog veel meer relevante vragen. De kunst bij dat alles is om binnen de randvoorwaarden, een goed samenhangend geheel te creëren waarin geen elementen zijn vergeten, zodat een optimale omgeving wordt gecreëerd om te leren. In de masteropleiding kijken we daarnaar vanuit twee perspectieven: het ontwerp- en het onderzoeksperspectief.

Het ontwerp-perspectief

De onderwijsontwerper maakt daarbij gebruik van zijn of haar kennis op heel uiteenlopende gebieden zoals:

- leertheorieën: het gaat tenslotte om leren, maar daarmee zijn we er niet,
- instructietheorieën: hoe instrueer ik welk soort kennis en vaardigheden,
- communicatietheorieën: hoe draag je dingen over, hoe bereik je anderen, en
- systeemtheorieën: leren en onderwijs gebeurt heel vaak in interactie met anderen, ingebed in een organisatie. Dat alles kan als een systeem worden beschouwd dat als zodanig kan worden bestudeerd en ook als systeem moet worden aangepakt.

Onderwijskundig ontwerpen is dus een interdisciplinair gebeuren, waarbij vanuit verschillende invalshoeken en theorieën wordt gewerkt aan het oplossen van problemen. Een schoolleider zei hierover: "We moeten deze kennis weer meer binnen de scholen halen, zodat we niet meer 'overgeleverd' zijn aan onze adviseurs." Misschien nog wel belangrijker: je moet de ontwerpvaardigheden koppelen aan vakdidactische kennis en praktische onderwijservaring.

Praktijkvoorbeelden

Een paar voorbeelden van problemen waarvoor een student Onderwijswetenschappen zich geplaatst zou kunnen zien, zijn de volgende:

- 'In onze opleiding hebben we probleemgestuurd onderwijs ingevoerd, maar de studenten verdiepen zich nauwelijks in de theorie. Hoe kunnen we dat verbeteren?'
- 'We hadden gedacht de leerlingen volgend jaar een vakoverstijgend project te laten doen. Waar moeten we allemaal aan denken om dat een succes te laten zijn?'
- 'Onze leerlingen maken bij hun werkstukken veelvuldig gebruik van het internet. Hoe richt ik het onderwijs zo in dat ze die werkstukken niet bij elkaar knippen en plakken maar de nieuwe informatie integreren?'
- 'In ons onderwijs maken we gebruik van werkplek simulaties. Hoe krijgen we daar beter structuur in?'
- 'Hoe zorgen we er binnen onze organisatie voor dat alle medewerkers blijven op het punt van X?'
- 'De ontwikkelingen binnen onze organisatie gaan zo snel dat we een heel nieuwe trainingsstrategie moeten bedenken.'

Deze problemen kunnen het reguliere onderwijs betreffen, maar ze kunnen ook betrekking hebben op leren en opleiden in organisaties. Ze zien er allemaal heel 'straight forward' uit, maar de kans is groot dat het vinden van de oplossing niet bij deze vragen moet beginnen, maar bij het analyseren van het grotere probleem dat achter deze vragen ligt.

Het onderzoeksperspectief

Ontwerpoplossingen vragen om goed onderzoek.

Onderzoek dat zicht geeft op de randvoorwaarden waar een oplossing aan moet voldoen, en onderzoek dat de gekozen oplossing evalueert.

Onderzoek in de onderwijswetenschappen gaat echter verder. Veel onderzoek wordt uitgevoerd om meer zicht te krijgen op algemene principes van goed onderwijs, zoals onderzoek naar de effectiviteit van bepaalde vormen van instructie, of de relatie tussen expertise van de docent en het leerresultaat van de leerling. We stellen ons in de opleiding op het standpunt dat alle onderzoek dat in het onderwijs gedaan wordt, kwalitatief goed moet zijn, ongeacht de aard en de omvang van het onderzoek.

Daarom maakt een grondige onderzoekstraining onderdeel uit van het programma. Daarom ook moeten studenten die een bacheloropleiding hebben gedaan zonder een duidelijke onderzoekscomponent, een schakelprogramma doen dat zich daarop richt.

Een virtuele studiegemeenschap

Binnen de masteropleiding Onderwijswetenschappen zult u veel leren op de genoemde terreinen. Tijdens dat leerproces maakt u allerlei producten, en voert u diverse onderzoeken uit. Dit doet u in uw eigen context, of bij een ander instituut wanneer dat voor u interessanter is. De producten die in dit proces ontstaan zijn niet alleen waardevol voor uzelf, maar ook voor uw medestudenten. Zij kunnen voortbouwen op wat u gedaan heeft, en andersom kunt u voortbouwen op wat anderen hebben bedacht en ontwikkeld. Door deel te nemen aan de opleiding Onderwijswetenschappen treedt u toe tot een gemeenschap van studenten, wetenschappers, onderzoekers en ontwerpers op dat terrein. Zij ontmoeten elkaar op allerlei plekken en via allerlei manieren: in webcommunity's over verschillende onderwerpen en rond de cursussen, in (mini)conferenties die door de opleiding worden georganiseerd, maar ook in projecten waar men in samenwerkt. Zo bouwt u uw netwerk voor nu en de toekomst steeds verder op.

Doelstellingen

De masteropleiding Onderwijswetenschappen beoogt bachelors van uiteenlopende achtergrond (al dan niet via een schakelprogramma) van beginnend, via gevorderd, naar wo-masterniveau op het gebied van het onderwijskundig onderzoeken en ontwerpen te brengen.

De opleiding richt zich op vraagstellingen rond het analyseren, ontwerpen, innoveren en evalueren van onderwijs en leeromgevingen.

Met onderwijskundig ontwerpen is wel iets bijzonders aan de hand. In tegenstelling tot andere beroepen gericht op ontwerpen (bijvoorbeeld: vormgeven, architectuur, industrieel ontwerpen) is onderwijskundig ontwerpen niet voorbehouden aan één specifieke functie, beroepsgroep of beroepsbeoefenaar. Veel verschillende functies en functionarissen in en om het onderwijs hebben te maken met of kunnen zich uiteindelijk 'onderwijskundige ontwerper' noemen. Dit geldt voor een HRM-functionaris die moet zorgen dat er goed onderwijs en passende onderwijs-trajecten ontworpen worden voor werknemers in een bedrijf, maar ook voor een docent op een school die goed en passend onderwijs moet ontwerpen voor haar/zijn leerlingen/studenten. Zij moeten allemaal dezelfde brede competenties (kennis, vaardigheden en attitudes) hebben om hun werk op onderwijsvlak goed uit te voeren.

De beoogde competenties zijn als volgt uitgewerkt.

Bij het afronden van de masteropleiding Onderwijswetenschappen heeft de student:

- kennis van en inzicht in actuele theorieën en hun onderlinge samenhang; in het bijzonder op de terreinen van psychologie, leren en onderwijskundig ontwerpen;
- een wetenschappelijke en reflecterende denkhouding.

Bij het afronden van de masteropleiding beheerst de student de competenties om:

- vraagstukken op het terrein van onderwijswetenschappen te analyseren en te conceptualiseren;
- in samenwerking met anderen en zelfstandig een onderwijskundig ontwerp op te zetten en uit te werken;
- sociaal wetenschappelijk en onderwijskundig gericht eigen onderzoek, in functie van onderwijskundig ontwerpen op te zetten, uit te voeren en de resultaten ervan te analyseren en te verwerken als een wetenschappelijk integere onderzoeker;
- doelgericht actuele en geavanceerde wetenschappelijke vakliteratuur op te sporen, te selecteren, te verwerken en toe te passen;
- complexe ontwerp- en onderzoeksprojecten uit te voeren, op een wetenschappelijk ethische en integere manier;
- mondeling en schriftelijk te rapporteren over eigen praktijkuitoefening en eigen literatuur- en toegepast onderzoek; in het bijzonder aan vakgenoten en opdrachtgevers;
- toegelaten te worden tot onderzoekersopleidingen in de onderwijskunde en tot postacademische opleidingen op het terrein van het ontwerpen van onderwijs.

De opleiding poogt bij de studenten een onderzoekende houding aan te brengen waarbij onderzoeksproblemen en ontwerp vragen altijd gezien worden als bestaande uit een serie opvolgende stappen die beginnen bij analyseren en conceptualiseren, onderzoeken, en eindigen bij evalueren en concluderen. Deze stappen zijn ingebed in, gebaseerd op en op hun beurt bijdragend aan de meest actuele wetenschappelijke kennis op dit terrein. Inhoudelijk richt het programma zich op het micro- en mesoniveau van onderwijs, daarbij gebruikmakend van theorieën op het terrein van leren, instructie, communicatie en systemen en vraagt van studenten de geïntegreerde toepassing van deze kennis en inzichten.

Wat kun je met de opleiding?

Deelnemers aan de masteropleiding Onderwijswetenschappen beginnen daar om verschillende redenen aan. Sommigen hebben nog maar kort geleden hun hbo- of universitaire (leraren)opleiding afgesloten en willen zich nog verder in hun vak verdiepen. Anderen hebben ruime ervaring als docent en zijn toe aan een nieuwe uitdaging. Onderwijswetenschappen biedt ze een opleiding die voortbouwt op hun kennis en ervaring en die tegelijkertijd een heel ander type competenties helpt verwerven.

Ten slotte is er ook een aanzienlijke groep deelnemers die zonder vooropgezet plan in de onderwijsvernieuwing en –verbetering gerold zijn, daar plezier aan beleven, en behoefte hebben aan theoretische onderbouwing van hun intuïties en een uitbreiding van het instrumentarium dat ze in hun werk kunnen inzetten. Studenten nemen al tijdens hun studie andere taken in hun organisatie op zich, al dan niet in combinatie met een echte functieverandering. Dit werkt dan vaak als opstapje naar een heel andere baan. Voor de afgestudeerden van onze eerdere, ongedeelde opleiding Onderwijskunde gold dat ook. Zij werden vaak adviseur of ontwerper, soms als zelfstandige, soms in groter verband.

E-schrift Onderwijswetenschappen

Het elektronisch tijdschrift Onderwijswetenschappen geeft de student een kijkje in de keuken van het onderwijsinstituut, de mensen die er werken, hun interesse en hun onderzoek. Het tijdschrift wordt verstuurd aan studenten van de opleiding Onderwijswetenschappen en aan geïnteresseerden in de opleiding.

Opleidingschema masteropleiding Onderwijswetenschappen

code	titel	modulen	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata	blz.
Gemeenschappelijk deel						
O50411	Visies op onderwijswetenschappen#	1	Elektronische begeleiding/ Virtuele klas	Opdracht	Student bepaalt zelf	19
O21421	Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	20
O22421	Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	20
O23421	Ontwerpen van onderwijs en opleidingen	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	21
O27411	Onderwijsonderzoek: methodologie	1	Elektronische begeleiding	Schriftelijk open en gesloten vragen	7-11, 2-4 en 20-8	21
O30421	Onderzoeksmethoden voor onderwijsontwerp	1	Elektronische begeleiding	Presentatie	Student bepaalt zelf inleverdatum	22
O31421	Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen	1	Elektronische begeleiding Web-community	Opdracht	Tot 1 maand na de conferentie kan opdracht worden ingeleverd	22
Gebonden keuze (eis: 2 modulen)						
O24411	Leren en competentieontwikkeling	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	23
O25411	Kwaliteit van Onderwijs	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	23
O28421	E-learning: wat, waarom en hoe?	1	Elektronische begeleiding/ Virtuele klas Web 2.0 toepassingen	Opdracht + presentatie	Student bepaalt zelf inleverdatum	24
O35421	Project onderwijswetenschappen	1	Elektronische begeleiding	Opdracht + presentatie	Student bepaalt zelf inleverdatum	24
O41411	Implementatie van onderwijsinnovaties	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	25
O42411	Evaluatie van onderwijsinnovaties	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	25
O43411	Capita selecta onderwijswetenschappen 1^	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	26
O44411	Capita selecta onderwijswetenschappen 2^	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	26
O45411	Capita selecta onderwijswetenschappen 3^	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	27
O46411	Capita selecta onderwijswetenschappen 4^	1	Elektronische begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	27
Afstudeerdeel						
O32441	Het ontwerpen van een onderzoek; masterthesis *)	1	Elektronische en individuele begeleiding	Opdracht	Student bepaalt zelf inleverdatum	28
O33417	Masterthesis*)	4	Elektronische, individuele en scriptiebegeleiding	Eindschrijft	Student bepaalt zelf inleverdatum	29

Verplichte startcursus van de master of van een eventueel schakelprogramma voorafgaand aan het masterprogramma.

*) Voor deze cursus gelden ingangseisen. Raadpleeg voor nadere informatie de cursusbeschrijving in deze studiegids of de cursussite.

^ Inschrijving is slechts mogelijk na voorafgaande toestemming van de examinator/directeur; zie voor nadere informatie de uitvoeringsregeling bij deze Onderwijs- en examenregeling.

Studiebegeleiding

Studeren aan de Open Universiteit wordt ook wel aangeduid als 'begeleide zelfstudie'. De kern van de masteropleiding Onderwijswetenschappen bestaat uit studietaken die u in de elektronische leeromgeving vindt. Deze kunnen uiteenlopen van een kritische analyse van aangeboden of zelf gevonden literatuur aan de hand van een eerder ontworpen analyseschema, tot het interviewen van iemand die verantwoordelijk is voor de implementatie van een onderwijskundig vernieuwingstraject. De studiebegeleiding is gekoppeld aan deze opdrachten.

Mentoraat

De opleidingsstudenten kunnen worden ondersteund door de mentor. De mentor adviseert en bemiddelt bij het samenstellen en plannen van een studiep pad en kan een rol spelen bij het oplossen van studieproblemen. Dat gebeurt telefonisch, per e-mail of tijdens een face-to-face gesprek. Wanneer problemen het gevolg zijn van regels of procedures bij de Open Universiteit kan de mentor binnen de organisatie naar een oplossing zoeken. Het mentoraat wordt aangeboden aan de student die officieel is toegelaten tot de master Onderwijswetenschappen. Liever niet? Deelname is vrijwillig.

Elektronische begeleiding

De feedback op uw producten zal vrijwel altijd via elektronische weg gebeuren. Bij de masteropleiding Onderwijswetenschappen worden diverse vormen van begeleiding gehanteerd. Iedere cursus heeft een docent bij wie u in beperkte mate terecht kan voor inhoudelijke vragen over een cursus. Dit kan via e-mail of telefonisch. Namen en contactgegevens van de cursusbegeleiders staan vermeld op de cursussite. Iedere cursus heeft ook één of meerdere discussiegroepen die u met medestudenten en met de docent in contact kan brengen.

In de cursussen 'Visies op onderwijswetenschappen' (O50411) en 'E-learning: wat, waarom en hoe?' (O28421) is er naast de standaard begeleiding via e-mail ook een elektronisch spreekuur in de virtuele klas en begeleiding via web 2.0 toepassingen (weblog, social bookmarking, etc.).

In de cursus 'Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen' (O31421) houden we tweemaal per jaar een één-daagse conferentie. De begeleiding in deze cursus verloopt veelal via contacten met inhoudsdeskundigen tijdens de conferentie, uitwisseling met medestudenten via de conferentie weblog en beperkt contact met de cursusbegeleider. Bij sommige conferenties worden virtuele bijeenkomsten georganiseerd voor het verhelderen van specifieke vraagstukken. Daarover wordt u tijdig via de cursussite geïnformeerd.

Individuele begeleiding

In de afstudeerfase worden studenten individueel begeleid. Student en begeleider maken hierover gezamenlijk afspraken.

Bij de schakelcursussen kan de begeleiding anders geregeld zijn. Daar vindt u ook standaardbegeleiding en vinden er soms groepsbijeenkomsten plaats.

Cursussen die uit het aanbod worden genomen

Om ons onderwijsaanbod up-to-dat te houden is het noodzakelijk af en toe cursussen te vernieuwen of te vervangen. Onderstaande cursussen zijn hierdoor uit het aanbod maar kunnen nog wel worden afgerond.

Code	Cursus	Laatste inleverdatum
O20431	De praktijk van actief leren	30-6-2012
O22411	Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen (revisie)	30-6-2013
O23411	Ontwerpen van onderwijs en opleidingen (revisie)	30-6-2012
O30411	Onderzoeksmethoden voor onderwijsontwerp (revisie)	30-6-2013
O31411	Trends en ontwikkelingen in actief leren (revisie)	30-6-2013
O32431	Het ontwerpen van een onderzoek: scriptieplanning (revisie)	30-6-2013
O34211	Onderzoekspracticum onderwijskundig onderzoek (revisie)	30-6-2012
O35411	Project actief leren (revisie)	30-6-2013

Staf Onderwijswetenschappen

mw. prof. dr. E. Boshuizen
opleidingsdirecteur
els.boshuizen@ou.nl

mw. drs. M. Hendriks
maaïke.hendriks@ou.nl

dhr. J. van Strien MSc
johan.vanstrien@ou.nl

mw. E. Bezdán MSc
eniko.bezdan@ou.nl

mw. A. von den Hoff-Wigman
secretaresse
audrey.wigman@ou.nl

mw. B. Taminiau MSc
bettine.taminiau@ou.nl

dhr. dr. G. van den Boom
gerard.vandenboom@ou.nl

dhr. dr. B. Hoogveld
bert.hoogveld@ou.nl

mw. M. Timmermans
onderwijscoördinator
marion.timmermans@ou.nl

mw. dr. J. Boon
jo.boon@ou.nl

mw. I. Jonkman
secretaresse
ingrid.jonkman@ou.nl

dhr. dr. S. Verjans
steven.verjans@ou.nl

mw. M. Bijker, MSc
monique.bijker@ou.nl

mw. drs. W. Kerstjens
willeke.kerstjens@ou.nl

mw. I. Verstappen B.Ed.
ine.verstappen@ou.nl

mw. dr. S. Brand-Gruwel
plv. opleidingsdirecteur
saskia.brand-gruwel@ou.nl

mw. dr. L. Kester
liesbeth.kester@ou.nl

dhr. dr. M. De Volder
maurice.devolder@ou.nl

mw. drs. B. De Craene
mentor/docent
brigitte.dekraene@ou.nl

mw. dr. W. Kicken
wendy.kicken@ou.nl

dhr. drs. L. Wagemans
leo.wagemans@ou.nl

dhr. M. van Dijk MSc
martin.vandijk@ou.nl

dhr. ir. L. Meeuwen
ludo.meeuwen@ou.nl

mw. dr. S. Wetzels
sandra.wetzels@ou.nl

mw. K. Dirx MSc
kim.dirx@ou.nl

dhr. dr. G. Moerkerke
george.moerkerke@ou.nl

mw. dr. O. Firssova
olga.firssova@ou.nl

mw. M. Rutjens bc
marjo.rutjens@ou.nl

mw. C. Gorissen MSc
chantal.gorissen@ou.nl

mw. drs. M. de Smet
milou.desmet@ou.nl

Tentamen

Elke cursus wordt afgesloten met een of meer tentamens. Soms is een combinatie van tentamenvormen ook mogelijk. In het opleidingsschema en op de cursussite staat bij elke cursus aangegeven waaruit het tentamen bestaat. Om u goed te kunnen voorbereiden op het tentamen, zijn er in het studiemateriaal oefententamens opgenomen, zodat duidelijk is wat u tijdens het tentamen mag verwachten.

Regulier schriftelijk tentamen

Dit tentamen bestaat uit gesloten vragen (meerkeuzevragen en juist-onjuistvragen) en/of open vragen. Deze tentamens worden afgenomen op vastgestelde dagen tijdens vastgestelde periodes per academisch jaar.

Tentamenperiode	Sluitingsdatum aanmelding	Tentamenperiode	Sluitingsdatum aanmelding
29 t/m 31 augustus 2011	3 augustus 2011	2 t/m 4 april 2012	7 maart 2012
7 t/m 9 november 2011	12 oktober 2011	11 t/m 13 juni 2012	16 mei 2012
23 t/m 25 januari 2012	28 december 2011	20 t/m 22 augustus 2012	25 juli 2012

De geleidelijke invoering van computergebaseerde toetsing kan van invloed zijn op het tentamenrooster.

Computergebaseerd toetsen - CBT

CBT houdt in dat de afname van regulier schriftelijke tentamens niet op papier verloopt, maar via een computer. De tentamens worden in de gebruikelijke tentamenlocaties afgenomen. In het opleidingsschema kan de afkorting CBI of CBG zijn opgenomen. Staat er CBI, dan betekent dit dat het tentamen individueel wordt afgenomen. Staat er CBG, dan wordt het tentamen groepsgewijs afgenomen.

Mondeling tentamen

Minimaal drie keer per jaar wordt een mondelinge tentamenronde vastgesteld. Een mondeling tentamen duurt 30 tot 45 minuten. De tentamens worden meestal tijdens kantooruren in het studiecentrum in Utrecht afgenomen. Afhankelijk van de cursus kan een mondeling tentamen ook in overleg met de examinator plaatsvinden.

Bijzondere verplichting

Een bijzondere verplichting kan een werkstuk, opdracht, practicum, paper, case of scriptie e.d. zijn. Met de examinator wordt afgesproken wanneer de bijzondere verplichting wordt ingeleverd. Het tentamen van de cursussen van de master Onderwijswetenschappen bestaat meestal uit een bijzondere verplichting.

Aanmelden tentamen

Voor alle tentamens, met uitzondering van de bijzondere verplichting, is het nodig dat u zich hiervoor tijdig aanmeldt. Dit kan online door in te loggen bij Mijn account op de website. Voor studenten met een functiebeperking, studenten die langdurig buiten Europa verblijven of studenten in detentie gelden andere procedures en aanmeldtermijnen. Raadpleeg hiervoor de gegevens op de website. Er wordt een ontvangstbevestiging verstuurd nadat uw aanmelding is verwerkt. Een week voor de tentamendatum volgt uw oproepbrief. Hier op staan de tentamenlocatie, -datum, en het tafelnummer vermeld. Betreft uw tentamen een CBI-tentamen, dan ontvangt u alleen een oproepbrief.

Uitslag tentamen

Afhankelijk van de tentamenvorm ontvangt u eerst een voorlopige uitslagbrief en zodra de Commissie voor de examens de uitslag formeel heeft vastgesteld, volgt uw definitieve uitslagbrief met een officieel certificaat als u geslaagd bent. Bij schriftelijke tentamens wordt het antwoordmodel twee dagen na het tentamen op de cursussite op Studienet geplaatst.

www.ou.nl/tentamen

Toelating tot de masteropleiding Onderwijswetenschappen

Rechtstreekse toelating

Om rechtstreeks te worden toegelaten tot de masteropleiding dient u volgens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beschikken over:

- Het wo-bachelorgetuigschrift Onderwijskunde of Toegepaste Onderwijskunde of Pedagogiek of Onderwijspsychologie (dan wel tenminste 180 studiepunten behaald te hebben voor de ongedeelde wo-opleiding) van andere Nederlandse universiteiten dan de Open Universiteit en van Vlaamse universiteiten;
- Het doctoraalgetuigschrift Onderwijskunde of Toegepaste Onderwijskunde of Pedagogiek of Onderwijspsychologie of een gelijkwaardig verklaard getuigschrift;
- Het hbo-bachelorgetuigschrift van een opleiding waarmee het Onderwijsinstituut Onderwijswetenschappen een overeenkomst heeft gesloten, waarin de indaling van het voor die opleiding van toepassing zijnde schakelprogramma is geregeld.

Toelating via een schakelprogramma

Behalve de rechtstreekse toelating is het ook mogelijk toegelaten te worden onder de voorwaarden van een zogeheten schakelprogramma. Studenten die niet voldoen aan de toelatingseisen van de masteropleiding, maar wel beschikken over een voltooide wo- of hbo-opleiding, hebben de mogelijkheid via het volgen van een schakelprogramma deel te nemen aan de masteropleiding. Studenten met een hbo bachelor- of masteropleiding volgen schakelprogramma 2 en studenten met een niet verwante wo-opleiding volgen schakelprogramma 1.

Voordat u start met het schakelprogramma dient u officieel toelating tot de master aan te vragen. Indien u toelaatbaar bent, krijgt u een individueel schakelprogramma toegewezen.

Heeft u het schakelprogramma voltooid dan ontvangt u géén bachelorgetuigschrift. U kunt wel een dossierverklaring aanvragen via www.ou.nl/getuigschriften.

Vrijblijvend advies

U kunt een vrijblijvend advies over uw toelating al dan niet via een (verkort) schakelprogramma gratis aanvragen via onderwijswetenschappen@ou.nl.

In uw mail dient u te vermelden welke wo- of hbo-opleiding(en) u afgerond heeft en scans (met een hoge resolutie) van uw diploma's en van de overzichten van de gevolgde vakken met vermelding van studiepunten bij te voegen. Dit advies geeft u een goede indicatie, maar u kunt er géén rechten aan ontlennen.

Toelating aanvragen

In verband met de toelatingseisen is het van belang dat u voor aanvang van uw studie, ook als u start met het schakelprogramma, een aanvraag tot toelating tot de masteropleiding indient. Alleen studenten die officieel toelating hebben aangevraagd en verkregen worden beschouwd als opleidingsstudenten. Verder krijgen deze studenten een mentor toegewezen en kunnen zij hun studievoordringen raadplegen in het Studieresultatensysteem (SRS).

Bij de Open Universiteit beslist de Commissie voor de examens over verzoeken tot toelating tot de masteropleidingen, ongeacht of het gaat om verzoeken tot rechtstreekse toelating of toelating via een schakelprogramma. Elke aanvraag wordt individueel bekeken. Alleen aan een officiële, persoonlijke beschikking van de Commissie voor de examens (m.b.t. toelating) kunt u rechten ontlennen.

Een verzoek tot toelating tot de masteropleiding, al dan niet via een schakelprogramma, moet schriftelijk worden gedaan met een aanvraagformulier Vrijstellings- en/of toelatingsverzoek. De kosten bedragen € 150,-.

Het aanvraagformulier bevat een toelichting en een overzicht van de vereiste bewijsstukken die u met uw aanvraag dient mee te sturen.

Het formulier kunt u telefonisch aanvragen, (045 – 576 28 88), of downloaden www.ou.nl/toelating

Inschrijven en kosten

Inschrijven

U bepaalt zelf op welk moment u inschrijft. Dit kan op twee manieren.

- Via digitale inschrijving op www.studieaanbod.ou.nl/inschrijven.htm. Op de betreffende cursuspagina staat de cursus uitgebreid beschreven.

- Met een schriftelijk inschrijfformulier. Dit formulier kunt u downloaden op www.ou.nl/inschrijven.

Wanneer u voor de eerste keer een cursus bestelt, moet u een kopie van uw paspoort of identiteitskaart (beide zijden) bijvoegen of nasturen.

Inschrijfmogelijkheden

Cursus

U schrijft in en studeert per cursus. Een cursus bestaat uit één of meer modules. Binnen de inschrijfduur van 14 maanden zijn studiebegeleiding en drie tentamenkansen inbegrepen.

Studiepakket

Een studiepakket bestaat uit minimaal drie modules. Dit pakket stelt u naar eigen keuze samen.

Bij elke cursus zijn studiebegeleiding en drie tentamenkansen inbegrepen. Bij een studiepakket krijgt u opnieuw 14 maanden inschrijfduur inclusief drie tentamenkansen, voor cursussen die u nog niet heeft afgerond. Dit geldt voor zover deze cursussen nog getentamineerd worden.

Wanneer inschrijven?

Voor een goede studieplanning en een optimale benutting van de inschrijfduur, de begeleiding en de beschikbare tentamenmomenten, adviseren wij u eerst de Studieplanner op de website of het opleidingsschema in deze gids te raadplegen. Na verwerking van uw inschrijving, ontvangt u bericht op welke datum u bent ingeschreven. De inschrijfduur gaat op die datum in.

www.ou.nl/studieplanner

Extra tentamenkansen

Heeft u al uw tentamenkansen verbruikt, maar de cursus nog niet afgerond, dan kunt u extra kansen bijkopen zolang de cursus wordt getentamineerd. Dit kan zowel binnen de inschrijfduur als daarna. Indien u een tentamenkans voor een cursus bijkoopt na afloop van uw inschrijfduur, krijgt u acht maanden tijd om tentamen te doen of uw opdracht in te leveren. Het is niet noodzakelijk de tentamenkans aansluitend aan uw inschrijfduur te kopen. U kunt ook kiezen voor een tentamenpakket. U krijgt dan voor alle cursussen waarvoor u eerder bent ingeschreven maar die u nog niet heeft afgerond opnieuw 14 maanden inschrijfduur inclusief drie tentamenkansen. Of u schrijft in voor een nieuw studiepakket (zie hiervoor).

Kosten

Schakelprogramma

Studenten die vanaf 1 september 1991 een getuigschrift van een ongedeelde hbo-opleiding of een hbo-bachelor hebben behaald, betalen wettelijk collegegeld voor het schakelprogramma. Echter, indien géén officiële toelating is aangevraagd en er wel gestart wordt met een of meer cursussen uit het schakelprogramma, dan wordt het hogere instellingscollegegeld in rekening gebracht.

Prestatiebonus

Elke module waarvoor u een certificaat heeft behaald, telt mee voor een prestatiebonus. Wanneer u in twee jaar voorafgaand aan een cursusinschrijving een prestatiebonus voor zes modules heeft opgebouwd, ontvangt u bij deze inschrijving automatisch een korting van € 112,- (per september 2011 € 115,-)

Betalingswijze

U kunt de Open Universiteit machtigen het cursusgeld van uw rekening af te laten schrijven of zelf uw betaling versturen. Betalen in termijnen (6 of 12) is alleen via machtiging mogelijk en betaalt u € 20,- aan administratiekosten. Het minimale termijnbedrag is € 27,-. (€ 13,- bij KCOU).

Kortingsregeling cursusgeld - KCOU

Heeft u een (gezamenlijk) belastbaar inkomen tot 110% van het belastbaar minimumloon en geen voordeel uit sparen en beleggen, dan kunt u een korting op het cursusgeld aanvragen. Getoetst wordt ondermeer het belastbaar jaarinkomen van u en uw partner/ouder in het kalenderjaar waarin de aanvraag wordt ingediend. U kunt de brochure met het aanvraagformulier downloaden van de website of opvragen bij Service en informatie. Vraag de korting aan voordat u inschrijft voor een cursus.

Achteraf wordt geen korting toegekend.

www.ou.nl/kcou

Belastingaftrek studiekosten

Soms kunt u studiekosten aftrekken als u aangifte inkomstenbelasting doet, maar dit is aan regels gebonden. Om te beginnen moet u de studie volgen voor uw huidige of toekomstige baan. U kunt alleen studiekosten aftrekken als u ze zelf heeft gemaakt. Vergoedt uw werkgever een deel van uw studiekosten? Dan kunt u alleen de niet-vergoede kosten aftrekken als deze kosten voor aftrek in aanmerking komen.

Niet aftrekbare kosten

Kosten voor huisvesting, werkkamer of studeerruimte, eten, drinken en kleding komen niet voor aftrek in aanmerking. Betaalde rente op een studielening of reiskosten naar studiecentrum of steunpunt en kosten van excursies en studiereizen zijn niet aftrekbaar.

Aftrekbare kosten

Kosten van boeken, leermiddelen en lesgeld, waaronder de kosten voor modules, tentamens, aanvraag voor vrijstellingen en voor toelating tot de masteropleiding, komen in aanmerking voor aftrek.

www.belastingdienst.nl

Cursusbeschrijvingen

De cursusbeschrijvingen zijn gerangschikt volgens het opleidingsschema. De meest actuele cursusinformatie vindt u op onze website.

Bij elke cursusbeschrijving in deze gids staat het webadres vermeld dat direct toegang geeft tot de betreffende cursussite.

Visies op onderwijswetenschappen

Cursuscode: O50411
Studielast: 1 module

Deze cursus omvat een oriëntatie op het kennisdomein Onderwijswetenschappen, visies, opvattingen en perspectieven die zich in de onderwijswetenschappen hebben ontwikkeld. Tevens is de cursus een introductie op de masteropleiding Onderwijswetenschappen. Studenten verkennen de instrumenten en werkwijzen die de opleiding aanbiedt om de studie effectief en efficiënt te laten verlopen en maken kennis met docenten, medestudenten en het onderzoeksinstituut waaraan de masteropleiding verbonden is – het Centre for Learning Sciences and Technologies (CELSTEC) van de OU. Voor de student is de cursus Visies op onderwijswetenschappen daarmee ook meteen een confrontatie met zichzelf als een beginnend onderwijswetenschapper. Voor u als beginnende student van de masteropleiding Onderwijswetenschappen is de cursus Visies op onderwijswetenschappen een oriëntatie op het domein Onderwijswetenschappen als wetenschappelijke discipline. U maakt kennis met visies, verschillende gezichtspunten en perspectieven die zich in de onderwijswetenschappen hebben ontwikkeld. U verdiept zich in een aantal actuele onderzoeksthema's waarop de onderwijswetenschappen zich toeleggen en die uzelf boeiend vindt. U bestudeert o.a. authentieke onderzoeksliteratuur en toetst uw persoonlijke opvattingen aan de theorie. Een oriëntatie op de opleiding (cursusinhouden, opleidingscompetenties, het materiaal, de leeromgeving, de instrumenten die voor de studie noodzakelijk zijn, 'kennismaken' met medestudenten en docenten) is ook een belangrijke component van deze cursus. Ten slotte wordt er aandacht besteed aan academisch schrijven, een belangrijke vaardigheid voor toekomstige onderwijswetenschappers.

Voorkennis

Passieve kennis van het Engels (t.b.v. lezen en analyseren van wetenschappelijke artikelen in het Engels) is noodzakelijk.

Ingangseisen

Deze cursus is een verplicht onderdeel waarmee iedere student de opleiding, of eventueel een schakelprogramma voorafgaand aan de opleiding, start.

Docenten

Mw. dr. O. Firssova, mw. dr. S. Wetzels, mw. drs. B. De Craene (tevens mentor), mw. drs. M. Hendriks en mw. drs. M. de Smet.

www.studieaanbod.ou.nl/O50411.htm

Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders

Cursuscode: O21421
Studielast: 1 module

In deze cursus bekijkt u de leerprocessen en het ondersteunen van leren via gerichte instructie zowel vanuit het perspectief van theorieontwikkeling als vanuit de onderwijspraktijk. U verdiept zich in verschillende visies over leren en ontwerpen van onderwijs en u analyseert hoe de leertheorieën een instructieontwerper ondersteunen bij de keuze van onderwijsstrategieën, hoe een instructieontwerper de instructietheorieën hanteert en wat de input van de onderwijspraktijk voor de ontwikkeling van de theorie is.

De cursus bestaat uit vier studietaken. In de eerste studietak staan de begripsbepaling en de afbakening van de kaders van de cursus centraal. In de vervolgtaken verdiept u zich in de drie belangrijkste leertheoretische stromingen, behaviorisme, cognitivisme en constructivisme en de instructieprincipes gebaseerd op de verschillende theorieën. De invalshoek is de relatie tussen de leertheoretische uitgangspunten en de praktijk van het ontwerpen, inrichten en verzorgen van instructie.

De studielast van studietak vier is verhoudingsgewijze aanmerkelijk groter omwille van de tentamenopdracht. In deze cursus werkt u gericht verder aan de vaardigheid in het academisch schrijven, waarvan het eerste deel behandeld werd in Visies op onderwijswetenschappen (O50411).

Voorkennis

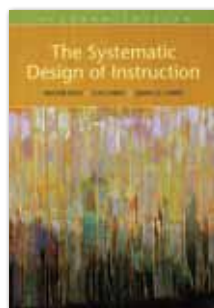
Leerpsychologische kennis op het niveau van de cursus Leren en ontwikkeling (O18321) en kennis op het niveau van de cursus Praktijk van actief leren (O20431) of Visies op onderwijswetenschappen (O50411) wordt verondersteld.

Docenten

Mw. prof. dr. E. Boshuizen, mw. drs. B. De Craene en mw. E. Bezdán MSc.

www.studieaanbod.ou.nl/O21421.htm

Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen

Cursuscode: O22421
Studielast: 1 module

Leren kan toevallig plaatsvinden zonder instructie, maar instructie zelf is nooit toevallig; instructie is doelbewust en op voorhand gepland. Hoewel deze planning in de praktijk dikwijls ad hoc van les tot les gebeurt, is de effectiviteit van instructie toch sterk afhankelijk van een al of niet systematische planning. De planning van instructie wordt aangeduid als 'instructional design'. 'Instructional design' als 'proces' omvat het bedenken, ontwikkelen, implementeren en evalueren van effectieve onderwijsleersituaties die de lerende ondersteunen bij het verwerven van vooropgestelde leerdoelen. Doel van de instructie is het leerproces te ondersteunen en op die wijze de best mogelijke oplossing te realiseren, rekening houdend met de doelgroep, de leertaak en de context.

Leertheoretische inzichten vormen een belangrijke basis voor beslissingen en concreet handelen van de ontwerper. Leertheorieën ondersteunen de ontwerper bij de rationele keuze van onderzoeksmatig geverifieerde onderwijsstrategieën. Het is dan ook belangrijk dat het ontwerpen systematisch en gestructureerd plaatsvindt, want op deze manier kan aan alle ontwerpactiviteiten aandacht besteed worden.

In de cursus wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan het totale ontwerpproces en de onderlinge relaties tussen de verschillende fasen van het ontwerpproces. Daarbij zal herhaaldelijk verwezen worden naar het ADDIE-model. Dit ADDIE-model is een ontwerpmodel met de fasen Analysis, Design, Development, Implementation and Evaluation. Centraal in de cursus staat het zelfstandig uitvoeren van de verschillende stappen bij het realiseren van een concreet ontwerp. U kiest zelf een thema uit en na goedkeuring ervan door de docent gaat u aan de hand van een zevental studietaken het ontwerp daadwerkelijk maken. U kunt een thema kiezen dat verbonden is met de onderwijscontext of met een bedrijfssetting.

Voorkennis

Leerpsychologische kennis op het niveau van de cursus Leren en ontwikkeling (O18321) wordt verondersteld. Ook wordt elementaire kennis over instructie op het niveau van de cursus Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders (O21421) van u verwacht.

Docenten

Dhr. dr. G. Moerkerke, mw. drs. W. Kerstjens en dhr. J. van Strien MSc.

www.studieaanbod.ou.nl/O22421.htm

Ontwerpen van onderwijs en opleidingen

Cursuscode: O23421
Studielast: 1 module

In deze cursus gaat u met het 4C/ID-model aan de slag om een gedetailleerd instructie-ontwerp te maken voor een geschikt ontwerpprobleem, bijvoorbeeld uit uw eigen werkomgeving. Tevens heeft u inzicht in de sterke en zwakke kanten van dit instructie-ontwerpmodel en kunt u bepalen voor welk type opleidingsvragen dit model (on)geschikt is.

In de praktijk worden veel verschillende methodieken en benaderingen gehanteerd voor het ontwerpen van onderwijs. In deze cursus concentreren wij ons echter op één ontwerpmethodiek, namelijk het door Van Merriënboer ontwikkelde Vier-Componenten Instructie-ontwerpmodel, veelal afgekort als 4C/ID-model. Dit model wordt internationaal erkend als één van de beste ontwerpmodellen die momenteel beschikbaar zijn. Het model biedt handreikingen voor het ontwerpen van instructie waarin het verwerven van complexe vaardigheden centraal staat. De cursus bevat een aantal studietaken. U werkt in deze studietaken aan het stapsgewijs realiseren van een instructie-ontwerp voor een zelfgekozen instructieprobleem dat geschikt is voor het 4C/ID model. U maakt een aantal tussenrapportages waar uw docent feedback op geeft. De cursus wordt getentamineerd door middel van een rapport dat u gedurende de cursus maakt.

Voorkennis

In deze cursus wordt ervan uitgegaan dat u kennis heeft van instructie-ontwerpmodellen en onderwijsleertheorieën. Kennis op het niveau van de cursussen Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders (O21421) en Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen (O22421) wordt verondersteld.

Docenten

Dhr. dr. B. Hoogveld en mw. drs. W. Kerstjens.

www.studieaanbod.ou.nl/O23421.htm

Onderwijsonderzoek: methodologie

Cursuscode: O27411
Studielast: 1 module

Deze cursus geeft een systematisch overzicht van wetenschappelijke methoden in onderwijsonderzoek. Zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden komen op evenwichtige en samenhangende wijze aan bod. De cursus helpt u bij het leren doen van onderwijsonderzoek. De zes fundamentele stappen in het onderzoeksproces worden besproken aan de hand van concrete voorbeelden. Voorbeeldscripts, praktische richtlijnen en checklists met nuttige informatie voor onderzoekers worden aangereikt ter ondersteuning bij doen van wetenschappelijk verantwoord onderzoek. Door heel concreet te beschrijven hoe een beginnende wetenschapper een onderzoek ontwerpt en uitvoert wordt u een realistisch perspectief aangeboden en krijgt u inzicht in de praktische kanten van het doen van onderzoek.

In de cursus leert u onderzoeksverslagen te lezen en evalueren. Geannoteerde onderzoeksartikelen, waaronder één artikel per research design hoofdstuk, helpen u om vaardiger te worden in het interpreteren en beoordelen van onderzoek. Annotaties in de marge helpen u bij het begrijpen van de structuur van artikelen en bij het onderscheiden van de hoofdzaken die ter discussie staan. Elk hoofdstuk bevat een herkenbaar blok met nuttige informatie voor gebruikers van onderzoekspublicaties waarin concreet advies wordt verstrekt over het interpreteren en evalueren van onderzoek.

Het cursushandboek bevat veel praktische informatie die nog wordt aangevuld met een oefenwebsite waar u zichzelf kunt toetsen, aanvullende informatie kunt vinden maar vooral ook essentiële onderzoeksvaardigheden kunt oefenen: www.prenhall.com/creswell.

Via interactieve vaardigheidsoefeningen kunt u de bestudeerde informatie toepassen.

Voorkennis

Kennis op het niveau van de cursussen Onderzoekspracticum kwantitatieve data-analyse (S13121), Onderzoekspracticum psychologisch experiment (S05261), Onderzoekspracticum literatuurstudie (S22231) en Onderzoekspracticum psychologisch survey (S04241) wordt verondersteld.

Docent

Dhr. dr. M. De Volder en mw. dr. S. Wetzels.

www.studieaanbod.ou.nl/O27411.htm

Onderzoeksmethoden voor onderwijsontwerp

Cursuscode: O30421
Studielast: 1 module

In deze cursus maakt u kennis met Educational Design Research (EDR) als onderzoeksbenadering voor onderwijs-onderzoek en het debat dat onderwijsonderzoekers voeren over de methodologie die gebruikt kan worden om onderzoek zo passend mogelijk te maken voor het proces van onderwijsontwerp. De cursus bestaat uit vijf studietaken. Om inzicht te krijgen in EDR en het debat bestudeert u artikelen die de argumenten van het debat weergeven en artikelen waarin verslag wordt gedaan van onderzoek waarin EDR centraal staat. Daarnaast verwerft u de vaardigheid om, uitgaande van een onderzoeksvraag, een passend design op te stellen. Aan het eind van de cursus bent u in staat om een bestaand onderzoek te beoordelen en kritisch te evalueren op wetenschappelijke waarde en bruikbaarheid, kunt u aanbevelingen ter verbetering van het onderzoek geven en suggesties voor vervolgonderzoek doen. U rondt de cursus af middels het geven van een duidelijke, goed gestructureerde presentatie die wordt beoordeeld op basis van uw kennis van en inzicht in EDR en het wetenschappelijk debat. Ook uw presentatievaardigheden, zoals de structuur van uw presentatie, de wijze waarop u vragen beantwoordt en het gebruik van audiovisuele middelen (PowerPoint), zullen meetellen in de uiteindelijke beoordeling.

Voorkennis

Kennis op het niveau van de cursussen Onderzoekspracticum kwantitatieve data-analyse (S13121), Onderzoekspracticum literatuurstudie (S22231), Onderzoekspracticum psychologische survey (S04241), en Onderzoekspracticum onderwijskundig onderzoek (O34221) wordt verondersteld. Bij eventuele deficiënties raden wij u aan de inhoud van deze cursussen (nogmaals) te raadplegen.

Docent

Mw. dr. L. Kester en mw. C. Gorissen MSc.

www.studieaanbod.ou.nl/O30421.htm

Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen

Cursuscode: O31421
Studielast: 1 module

Hoe volg je de nieuwste onderwijskundige trends? Hoe word je wegwijz in het academische debat? Dat is waar het om draait in de cursus Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen. De module bestaat uit drie studietaken. Iedere studietaak bevat eenzelfde structuur: u bereidt zich voor op een miniconferentie over een actueel onderwijskundig thema, u neemt deel aan deze conferentie en u reflecteert hierover. In de eerste studietaak doorloopt u deze stappen aan de hand van opnames van een eerder gehouden miniconferentie. Vervolgens neemt u twee keer zelf deel aan een miniconferentie en schrijft een recensie. Na twee met een voldoende beoordeelde recensies heeft u de cursus afgerond. De opleiding organiseert jaarlijks twee miniconferenties. De inhoud zal telkens verschillen. Van een conferentiedeelnemer wordt echter verwacht dat die in het thema van de conferentie ingevoerd is. Daarom wordt u ter voorbereiding op de miniconferentie altijd een opdracht en een aantal basisbronnen aangeboden. Op de miniconferenties komt u in aanraking met een verscheidenheid aan thema's en kunt u een grote inhoudelijke bagage opbouwen die tijdens en na de opleiding goed van pas komt. Over thema's en data van komende miniconferenties wordt u geïnformeerd via Studienet. De conferentie en bijbehorende materialen worden ontwikkeld binnen de kosten van de cursus. Wel wordt er een extra bedrag van € 90,- in rekening gebracht voor lunches, gastsprekers, enz. Ook wanneer u deze module heeft afgerond, blijft u als opleidingsstudent welkom om miniconferenties te volgen. Bij de inschrijving ontvangt u drie vouchers voor conferentiedeelnemers. Heeft u alle drie vouchers gebruikt, dan betaalt u het studententarief van € 50,- per conferentie. U kunt een recensie schrijven over een zelf gekozen conferentie. In dit geval dient u vooraf een verzoek in te dienen bij de docenten.

Voorkennis

Aanbevolen wordt om een of enkele miniconferenties te bezoeken voorafgaand aan de inschrijving voor de cursus. Kennis over het onderwijs- en opleidingsveld op het niveau van de cursus Onderwijswetenschap (O17311) en kennis m.b.t. academisch schrijven op het niveau van de cursussen Praktijk van actief leren (O20431) of Visies op onderwijswetenschappen (O50411) en Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders (O21421) wordt verondersteld.

Docenten

Mw. dr. O. Firssova en dhr. ir. L. van Meeuwen.

www.studieaanbod.ou.nl/O31421.htm

Leren en competentieontwikkeling

Cursuscode: O24411
Studielast: 1 module

Voor het functioneren in complexe omgevingen worden kwaliteiten verondersteld als kennis, vaardigheden en attituden zoals flexibiliteit, creativiteit en verantwoordelijkheid. Voor dit complexe geheel van kwaliteiten wordt steeds vaker het begrip competentie gebruikt. Deze competenties moeten up-to-date gehouden worden middels (in)formele leer- en opleidingsactiviteiten, door levenslang te blijven studeren. Aan het eind van de cursus bent u in staat om begrippen als competentie en levenslang leren te hanteren en de consequenties ervan voor de inrichting van leer- en opleidingstrajecten te bepalen.

De cursus bestaat uit drie studietaken. In de eerste studietask staat de verkenning en positionering ten opzichte van aanverwante begrippen van het begrip competentie centraal. Er wordt van u gevraagd uw eigen definitie inzake competentie te formuleren en te beargumenteren. Veel opleidingen noemen zich tegenwoordig competentiegericht, maar de vraag is of dat terecht is. In de tweede studietask gaat u informatie verzamelen, onder andere via een interview, over een bestaande competentiegerichte opleidingssituatie om te bepalen in welke mate er daadwerkelijk sprake is van een competentiegerichte opleiding.

In de derde studietask staat het begrip levenslang leren centraal. Na het maken van een inventarisatie van de essentiële kenmerken en aspecten van levenslang leren schrijft u een adviesrapport waarin u de masteropleiding Onderwijswetenschappen analyseert vanuit het perspectief van levenslang leren.

Voorkennis

Elementaire kennis over het onderwijs- en opleidingsveld op het niveau van de schakelcursus Onderwijswetenschap (O17311), over leren en leerpsychologie op het niveau van de schakelcursus Leren en ontwikkeling (O18321) en over het zelfstandig zoeken van literatuurbronnen op het niveau van de schakelcursus Onderzoekspracticum literatuurstudie (S22231) wordt verondersteld.

Docent

Mw. prof. dr. E. Boshuizen en mw. drs. M. Hendriks.

www.studieaanbod.ou.nl/O24411.htm

Kwaliteit van onderwijs

Cursuscode: O25411
Studielast: 1 module

Onderwijskwaliteit is een topic dat op dit ogenblik veel belangstelling oogst, zowel nationaal als internationaal. Deze cursus is bedoeld voor iedereen die met onderwijsontwerp, -uitvoering en evaluatie te maken heeft: onderwijsmanagers, onderwijsgeevenden, kwaliteitsmanagers en onderwijsondersteuners.

De cursus is opgebouwd uit zeven studietaken.

Elke studietask levert een bepaald product op, een verslag, een beschouwing of een analyse. Aan het eind van de cursus verwerkt u al deze producten tot een werkstuk dat wordt beoordeeld door de docent.

In de cursus maakt u kennis met het begrip kwaliteit en kwaliteit van onderwijs. U onderzoekt verschillende visies hierop en bekijkt kwaliteit vanuit het standpunt van de verschillende betrokkenen bij het onderwijs; u verdiept zich in een aantal modellen voor kwaliteit zoals die ook voor het bedrijfsleven ontwikkeld zijn. U maakt op een globaal niveau kennis met TQM, INK en EFQM.

Daarnaast verdiept u zich in de literatuur over onderwijs-effectiviteit. U analyseert het systeem voor externe kwaliteitszorg in een door u gekozen onderwijssector en u brengt het systeem van interne kwaliteitszorg in een door u gekozen instelling in kaart, u maakt een sterkte-zwakte-analyse en u schrijft in overleg met een medestudent een verbeteradvies. Tot slot zoomt u in op onderwijskwaliteit op microniveau en ontwerpt u een evaluatieplan voor een zelfgekozen stuk onderwijs.

Voorkennis

Kennis over het ontwerpen van onderwijs vergelijkbaar met het niveau van de cursus Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen (O22421) en dat u bekend bent met methoden en technieken van sociaal-wetenschappelijk onderzoek wordt verondersteld.

Docent

Mw. dr. J. Boon en dhr. drs. L. Wagemans.

www.studieaanbod.ou.nl/O25411.htm

E-learning: wat, waarom en hoe?

Cursuscode: O28421
Studielast: 1 module

Vanaf het studiejaar 2011-2012 is deze cursus een van de mogelijke specialisaties in de masteropleiding.

E-Learning is momenteel erg in en het wordt gezien als een panacee voor uiteenlopende problemen waarmee het onderwijs te kampen heeft. Als ICT, of e-learning, een oplossing is, wat is dan het probleem? Deze uitspraak dekt de insteek die in deze cursus is gekozen.

In deze cursus kijkt u door een onderwijskundige bril naar de mogelijkheden van e-learning, of breder ICT. U krijgt daarbij handvaten om toepassingen van e-learning kritisch te analyseren.

De cursus bestaat uit een aantal studietaken waarin u kennis maakt met tools en leeromgevingen, waarbij telkens wordt ingegaan op de mogelijke betekenis voor onderwijsleerprocessen. U oriënteert zich op de actuele literatuur en verdiept uw theoretische bagage op het brede terrein van e-learning. Parallel verkent u één of meerdere e-learning toepassingen en onderzoekt de mogelijkheden ervan door middel van een kleinschalige ontwerpbeurt. U maakt een (her)ontwerp van een stukje van onderwijs en realiseert dit ontwerp met behulp van e-learning tools. In een kort ontwerpverslag reflecteert u over de gemaakte keuzes, deze ontwerpervaring en het resultaat. U presenteert het ontwerp aan de docenten en medestudenten in de virtuele klas. Het gerealiseerd en voldoende toegelicht onderwijsontwerp is de tentamenverplichting.

Voorkennis

Kennis en ervaring met het ontwerpen van instructie is gewenst, evenals inzicht in leertheorieën. Kennis op het niveau van de cursus Ontwerpen van leersituaties: theoretische kaders (O21421) en de schakelcursus Leren en ontwikkeling (O18321) wordt verondersteld.

Docenten

Mw. dr. O. Firssova en dhr. dr. S. Verjans.

www.studieaanbod.ou.nl/O28421.htm

Project onderwijswetenschappen

Cursuscode: O35421
Studielast: 1 module

U werkt binnen deze cursus aan een onderwijskundig project. U bent de opdrachtnemer. Iemand anders is de opdrachtgever. U werkt de projectopdracht uit tot een projectplan en vervolgens voert u dat projectplan uit. Het project kan ingevuld worden vanuit verschillende invalshoeken. Daardoor kunnen verschillende projecten zeer uiteenlopende resultaten opleveren. Onafhankelijk van de invalshoek en de omvang van het project doorloopt u echter altijd de vijf gangbare projectfasen: initiatiefase, definitie- en ontwerpfasen, voorbereidingsfase, realisatiefase en nazorg.

In deze cursus is sprake van een dubbele doelstelling. Enerzijds hebt u te maken met de doelstellingen van de cursus. Anderzijds spelen de doelstellingen van uw project een rol. De cursus is niet klaar als uw project is afgerond. Het hoofddoel van de cursus is dat u zich (verder) bekwaamt in het uitvoeren van onderwijskundige projecten. Het bijkomende doel is dat u door uitvoering van uw project de doelen van dat project realiseert. U levert een concreet en bruikbaar product op.

U bent als student zelf verantwoordelijk voor het zoeken van een geschikt project. Het initiatief om contact te leggen en te onderhouden met een opdrachtgever en andere betrokkenen ligt dus bij u zelf. Een project in uw eigen (werk)omgeving is naar verwachting het meest relevant, maar ook een project in een andere context kan binnen deze cursus in uitvoering worden genomen.

Voorkennis

Voor het Project onderwijswetenschappen gelden geen ingangseisen. Wel wordt u geacht in uw project de kennis en vaardigheden die in andere cursussen van de opleiding onderwijswetenschappen wordt onderwezen, te kunnen toepassen.

Docenten

Mw. dr. W. Kicken, dhr. drs. G. van de Boom en mw. B. Taminiou MSc.

www.studieaanbod.ou.nl/O35421.htm

Implementatie van onderwijsinnovaties

Cursuscode: O41411
Studielast: 1 module

U leert in deze cursus hoe de implementatie van onderwijsinnovaties gestalte kan krijgen. In de cursus wordt aandacht besteed aan de processen en factoren die een rol spelen bij de implementatie van innovaties en op welke manier die processen en factoren invloed hebben op implementaties. In de cursus komen succes- en faalfactoren bij de implementatie van innovaties aan de orde. U bestudeert literatuur over de implementatie van innovaties en u leert hoe u, gericht op innovaties, onderwijssituaties kunt doorlichten. Naast de theoretische verdieping maakt u kennis met de praktijk. Een onderdeel van de cursus is een casus over een onderwijsvernieuwing: invoering van de Tweede fase (Studiehuis). Bij de kennismaking met die onderwijsvernieuwing wordt u geconfronteerd met diverse betrokkenen bij de implementatie op verschillende niveaus. Daartoe is videomateriaal ontwikkeld bij een tweetal scholen van voortgezet onderwijs. Aan de hand van het casusmateriaal gaat u na welke factoren en processen een rol hebben gespeeld bij de implementatie van het studiehuis. De ontwerpcompetentie komt in de cursus aan de orde door vanuit een kritische blik en een analyse van een innovatie te komen met een (vernieuwd) voorstel voor de implementatie. Uw opdracht wordt uitgewerkt in een eindrapport in de vorm van een werkstuk dat wordt beoordeeld.

Ingangseisen

Er zijn geen specifieke ingangseisen.

Docent

Mw. dr. J. Boon en dhr. drs. L. Wagemans.

www.studieaanbod.ou.nl/O41411.htm

Evaluatie van onderwijsinnovaties

Cursuscode: O42411
Studielast: 1 module

U leert in deze cursus hoe onderwijsinnovaties kunnen worden geëvalueerd. Daarbij wordt in de cursus aandacht besteed aan de ontwerpcompetentie, in die zin dat een analyse van een leeromgeving noodzakelijk is om een gedegen evaluatieonderzoek op te zetten, om leereffecten te bepalen van een leeromgeving. De onderzoekscompetentie staat meer centraal in deze cursus. U bestudeert literatuur over evaluatiemethoden om te kunnen bepalen in hoeverre de implementatie van een leeromgeving is geslaagd en over de wijze waarop leereffecten van leerlingen/studenten binnen die omgeving kunnen worden gemeten. U krijgt twee casussen (o.a. videomateriaal) met betrekking tot het studiehuis, waarin zowel schoolleiders, docenten, leerlingen, ouders als experts ingaan op de invoering van het studiehuis. Aan de hand van casusmateriaal maakt u een analyse met betrekking tot de evaluaties die hebben plaatsgevonden. U geeft daarbij aan hoe deze evaluaties kunnen worden verbeterd. Van u wordt gevraagd om met een kritische en theoretische blik te kijken naar een bestaande omgeving en na te denken over hoe deze kan worden geëvalueerd en op zijn effect getoetst. Vervolgens wordt er aan de hand van een door u gekozen leeromgeving een evaluatieplan en onderzoeksvorstel opgezet.

Ingangseisen

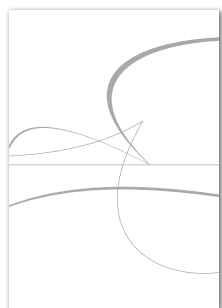
Er zijn geen specifieke ingangseisen.

Docenten

Mw. dr. S. Brand-Gruwel en dhr. drs. L. Wagemans

www.studieaanbod.ou.nl/O42411.htm

Capita selecta onderwijswetenschappen 1

Cursuscode: O43411
Studielast: 1 module

Het doel van de capita selecta is om zowel studenten als docenten de mogelijkheid te bieden voor verdieping en verbreding. In wezen is de module leeg. Er is 1 eis: er moet een projectplan liggen dat uitvoerbaar en relevant is. De research en development activiteiten van CELSTEC vinden plaats in drie programma's: Learning and cognition, Learning networks, en Learning media. In deze module kunt u dicht bij de actuele ontwikkelingen in deze domeinen betrokken raken. De docenten kunnen projectvoorstellen aanbieden.

Maar u kunt ook het roer in handen nemen. Wilt u verdiepen, wilt u verbreden, wilt u stage lopen, wilt u een handboek lezen, wilt u het CELSTEC Lab in, volgt u een summerschool in Duitsland, wilt u met die ene onderzoeker in een werkrelatie komen? Misschien dat deze module u de ruimte geeft om leerervaringen te zoeken of te creëren. Kijk voor voorbeelden eens op Studienet.

Alvorens zich in te schrijven werkt u een voorstel uit of kiest u een onderwerp uit het aanbod. Dit onderwerp kan aansluiten bij het beoogde scriptieonderwerp of bij het project, maar dit is niet noodzakelijk. Op basis van het voorstel beoordeelt de examinerator of het voorstel (1) inhoudelijk past binnen de opleiding Onderwijswetenschappen en voldoet aan de eisen van inhoud en niveau, en (2) of de begeleiding en beoordeling praktisch uitvoerbaar zijn.

Na afspraken met de examinerator over de precieze invulling van de opdracht kunt u zich inschrijven. Deze cursus kan gecombineerd worden met O44411.

Ingangseisen

Inschrijving is slechts mogelijk nadat de examinerator heeft ingestemd met de inhoud en de aard van de eindopdracht.

Docenten

Examinator: dhr. dr. G. Moerkerke, bereikbaar via george.moerkerke@ou.nl.

www.studieaanbod.ou.nl/O43411.htm

Capita selecta onderwijswetenschappen 2

Cursuscode: O44411
Studielast: 1 module

Het doel van de capita selecta is om zowel studenten als docenten de mogelijkheid te bieden voor verdieping en verbreding. In wezen is de module leeg. Er is één eis: er moet een projectplan liggen dat uitvoerbaar en relevant is. De research en development activiteiten van CELSTEC vinden plaats in drie programma's: Learning and cognition, Learning networks, en Learning media. In deze module kunt u dicht bij de actuele ontwikkelingen in deze domeinen betrokken raken. De docenten kunnen projectvoorstellen aanbieden.

Maar u kunt ook het roer in handen nemen. Wilt u verdiepen, wilt u verbreden, wilt u stage lopen, wilt u een handboek lezen, wilt u het CELSTEC Lab in, volgt u een summerschool in Duitsland, wilt u met die ene onderzoeker in een werkrelatie komen? Misschien dat deze module u de ruimte geeft om leerervaringen te zoeken of te creëren. Kijk voor voorbeelden eens op Studienet.

Alvorens zich in te schrijven werkt u een voorstel uit of kiest u een onderwerp uit het aanbod. Dit onderwerp kan aansluiten bij het beoogde scriptieonderwerp of bij het project, maar dit is niet noodzakelijk. Op basis van het voorstel beoordeelt de examinerator of het voorstel (1) inhoudelijk past binnen de opleiding Onderwijswetenschappen en voldoet aan de eisen van inhoud en niveau, en (2) of de begeleiding en beoordeling praktisch uitvoerbaar zijn.

Na afspraken met de examinerator over de precieze invulling van de opdracht kunt u zich inschrijven. Deze cursus kan gecombineerd worden met O43411.

Ingangseisen

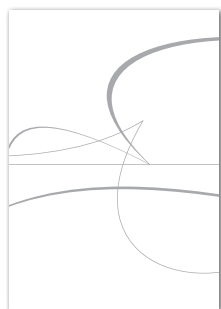
Inschrijving is slechts mogelijk nadat de examinerator heeft ingestemd met de inhoud en de aard van de eindopdracht.

Docenten

Examinator: dhr. dr. G. Moerkerke, bereikbaar via george.moerkerke@ou.nl.

www.studieaanbod.ou.nl/O44411.htm

Capita selecta onderwijswetenschappen 3

Cursuscode: O45411
Studielast: 1 module

Deze module maakt deel uit van het business to business programma van CELSTEC. Het is de bedoeling daarin maatwerk te leveren in samenwerking met anderen. Inschrijving kan pas plaatsvinden als de directeur van het Onderwijsinstituut de samenwerking heeft geaccordeerd. Deze module is vooral een administratief-technisch vehikel. Zolang er geen aanbod is hoeft u als individuele student deze module niet te overwegen. Mocht u gekwalificeerd zijn om als docent en als gast een module te willen verzorgen, neem dan met ons contact op.

Ingangseisen

Inschrijving is slechts mogelijk nadat de directeur Onderwijsinstituut toestemming tot inschrijving heeft gegeven.

Docent

Examinator: dhr. dr. G. Moerkerke.
U kunt contact opnemen met de onderwijscoördinator mw. M. Timmermans via onderwijswetenschappen@ou.nl

www.studieaanbod.ou.nl/O45411.htm

Capita selecta onderwijswetenschappen 4

Cursuscode: O46411
Studielast: 1 module

Deze module maakt deel uit van het business to business programma van CELSTEC. Het is de bedoeling daarin maatwerk te leveren in samenwerking met anderen. Inschrijving kan pas plaatsvinden als de directeur van het Onderwijsinstituut de samenwerking heeft geaccordeerd. Deze module is vooral een administratief-technisch vehikel. Zolang er geen aanbod is hoeft u als individuele student deze module niet te overwegen. Mocht u gekwalificeerd zijn om als docent en als gast een module te willen verzorgen, neem dan met ons contact op.

Ingangseisen

Inschrijving is slechts mogelijk nadat de directeur Onderwijsinstituut toestemming tot inschrijving heeft gegeven.

Docent

Examinator: dhr. dr. G. Moerkerke.
U kunt contact opnemen met de onderwijscoördinator mw. M. Timmermans via onderwijswetenschappen@ou.nl

www.studieaanbod.ou.nl/O46411.htm

Het ontwerpen van een onderzoek; masterthesis

Cursuscode: O32441
Studielast: 1 module

U sluit de masteropleiding Onderwijswetenschappen af met een wetenschappelijk onderzoek. Bij het schrijven van een thesis dient u in grote mate van zelfstandigheid zelf een relevant onderwerp te kiezen, hierover een vraagstelling te formuleren, onderzoek te doen om de gestelde vragen te beantwoorden en schriftelijk verslag te doen van het gehele onderzoek in de vorm van een thesis. Om binnen de beschikbare tijd de thesis tot een goed einde te brengen, is het van belang dat u vanaf het begin planmatig en gestructureerd te werk gaat. U dient dan ook te beginnen met het schrijven van een onderzoeksvoorstel.

Deze eerste module van het afstudeertraject geeft u daartoe de nodige ondersteuning. Met behulp van deze module stelt u op systematische en gestructureerde wijze een onderzoeksvoorstel op dat u vervolgens, na goedkeuring door uw docent, zult gebruiken als leidraad bij het daadwerkelijk uitvoeren en rapporteren van uw onderzoek (zie module Masterthesis O33417).

Deze module bestaat uit opdrachten die u via Studienet worden aangeboden. Door de verschillende opdrachten leert u aan welke methodologische eisen een onderzoeksvoorstel moet voldoen. Wij raden u aan dat u voor het opslaan van bibliografische gegevens gebruik maakt van het softwarepakket Endnote dat u door de Open Universiteit gratis beschikbaar wordt gesteld.

Ingangseisen

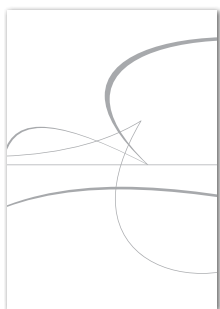
Wilt u met deze module beginnen, dan is het vereist dat u zes cursussen uit de masteropleiding Onderwijswetenschappen, met goed gevolg heeft afgerond. Indien u, gezien uw vooropleiding verplicht bent een schakelprogramma te volgen, dan dient u dit voor aanvang van deze module met goed gevolg te hebben afgerond.

Docenten

Mw. dr. S. Brand-Gruwel en mw. dr. S. Wetzels.

www.studieaanbod.ou.nl/O32441.htm

Masterthesis

Cursuscode: O33417
Studielast: 4 modulen

De Masterthesis binnen de masteropleiding Onderwijs-wetenschappen is niet louter een meesterproef, waarin de student bewijst dat hij/zij de academische competenties heeft verworven om als zelfstandig beroepsbeoefenaar op academisch niveau te functioneren. De thesis is tevens een leertraject aan het einde van de opleiding waarbij het leren bij het zelfstandig uitvoeren van een onderzoek centraal staat.

Een thesis kan twee vormen aannemen, een ontwerpgericht onderzoek of een empirisch onderzoek. De keuze van het onderwerp en een eerste oriëntatie daarop gebeurt in de module Het ontwerpen van een onderzoek; masterthesis (O32441) waar u een onderzoeksvoorstel voor opstelt. In de cursus Masterthesis, die bestaat uit 4 modulen, herbezint u zich op het onderzoeksvoorstel en voert u het onderzoek systematisch uit.

Naast aandacht voor onderzoeks- en schrijfvaardigheden wordt systematisch aandacht besteed aan uw 'meta'-denken en -handelen. Zo veronderstelt wetenschapsbeoefening een eigen ethiek en impliceert het een eigen schrijfstijl. Proces-, tijds- en zelfmanagement zijn van groot belang bij het uitvoeren van een project met de omvang van een thesis. Meermaals wordt van u dan ook verwacht expliciet te reflecteren en uw handelen bij te sturen.

Het maken van een thesis is een cyclisch proces waarin u steeds onderdelen van het proces van opzoeken-analyseren-verwerken-schrijven zult hernemen. Een deel van het proces dat u al doorliep bij het maken van uw onderzoeksvoorstel wordt zo uitgediept. U krijgt de theoretische schrijfkaders waaraan een thesis moet voldoen.

Uw literatuuronderzoek wordt nu zeer gericht en beoogt het aanscherpen van onderzoeksvragen en formuleren, of eventueel verfijnen, van de hypothesen.

Op basis hiervan wordt ook uw onderzoeksdesign aangescherpt en zult u gekozen onderzoeksinstrumenten kritisch bekijken en eventueel aanpassen. Soms moet u zelf een instrument ontwerpen. Ook dat instrument moet aan kwaliteitseisen voldoen. Ondertussen maakt u een aanvang met het schrijven van een eerste versie van de theoretische onderbouwing van uw thesis. In het volgende deel van uw afstudeertraject wordt u begeleid bij de organisatie, uitvoering en verwerking van uw onderzoek.

Na het uitschrijven van een conceptversie van het onderzoeksonderdeel komt opnieuw een fase van confrontatie met literatuurgegevens. In welke mate liggen uw resultaten in lijn met andere onderzoeksgegevens? Welke zijn de sterkten en zwakten van uw onderzoek? Wat zijn de implementaties van uw onderzoeksresultaten?

Kortom, dan bent u toe aan de fase van discussie en integratie. Gelijktijdig werkt u eerdere conceptversies van al uitgeschreven onderdelen bij. Tot slot komt de afrondingsfase waarin u inhoudelijk en qua stijl, taal en vormgeving, alle puntjes op de 'i' zet.

Bij het maken van uw thesis wordt u inhoudelijk en procesmatig ondersteund door uw docent.

Ingangseisen

Vóór inschrijving dient u de cursus Het ontwerpen van een onderzoek; masterthesis (O32441) te hebben afgerond.

Docenten

Mw. prof. dr. E. Boshuizen en mw. dr. S. Brand-Gruwel.

www.studieaanbod.ou.nl/O33417.htm

Cursusbeschrijvingen schakelprogramma

Onderwijswetenschap

Cursuscode: O17311
Studielast: 1 module

In deze cursus maakt u kennis met de kernthema's van de onderwijskunde. Aandacht wordt besteed aan de context van het onderwijs (maatschappij en overheidsbeleid), schoolorganisatie, kenmerken van leerlingen en docenten, het beïnvloeden van leerprocessen, het ontwerpen van leeromgevingen, ICT in het onderwijs en evaluatie en assessment. Na deze cursus heeft u een breed inzicht in de actuele stand van zaken in de onderwijskundige praktijk en de achterliggende wetenschappelijke inzichten. De cursus bestaat uit een studieboek en een elektronisch werkboek voorzien van opdrachten die u helpen bij het bestuderen van de stof. Tevens bestaat de mogelijkheid dat studenten onderling en met de docent communiceren over de gemaakte opdrachten of elkaar vragen voorleggen. De cursus wordt afgesloten met een tentamen met open vragen, af te nemen via de computer op de tentamenlocatie, waarbij het studieboek overigens mag worden gebruikt.

Voorkennis

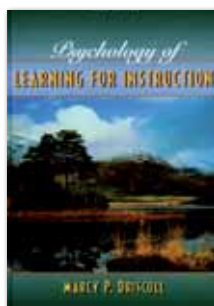
Er is geen speciale voorkennis vereist.

Docenten

Dhr. dr. M. De Volder en mw. M. Bijker MSc.

www.studieaanbod.ou.nl/O17311.htm

Leren en ontwikkeling

Cursuscode: O18321
Studielast: 1 module

Deze cursus biedt u een gedegen inleiding in de opvattingen en theorieën over wat leren is en hoe leerprocessen verlopen. Deze cursus besteedt aandacht aan klassieke theorieën, zoals het behaviorisme en de cognitieve psychologie, maar ook aan meer recente opvattingen, zoals het constructivisme en situated cognition. Ook maakt u kennis met uiteenlopende theorieën over informatieverwerking, de ontwikkeling van schemata, motivatie en inzichten vanuit de biologie over leren en ontwikkeling. Bij iedere theorie wordt aangegeven wat de implicaties voor instructie zijn. De cursus bestaat uit een boek en een elektronisch werkboek met studietaken die u helpen de stof eigen te maken. De opdrachten werkt u uit in een portfolio dat van feedback wordt voorzien door uw begeleider. De cursus wordt afgesloten met een tentamen met open vragen. Studenten geven elkaar feedback op de opdrachtuitwerkingen en helpen elkaar in de discussiegroep. Het geven van peer feedback en de opdrachtuitwerkingen in het portfolio zijn bijzondere tentamenverplichtingen in deze schakelcursus.

Voorkennis

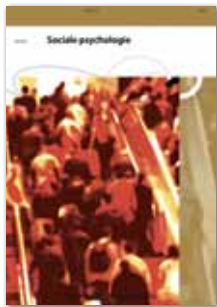
Kennis op het niveau van de cursus Onderwijswetenschap (O17311) wordt verondersteld. In Leren en Ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van een Engelstalig handboek en een Nederlandstalig online werkboek.

Docenten

Mw. dr. L. Kester, mw. M. Bijker MSc en mw. K. Dirx MSc.

www.studieaanbod.ou.nl/O18321.htm

Sociale psychologie

Cursuscode: S09241
Studielast: 1 module

Buren, collega's, vrienden, familieleden of uw partner: in het dagelijks leven hebt u vrijwel altijd te maken met anderen. De sociale psychologie biedt verklaringen voor veel herkenbare gedachten, gevoelens en gedragingen van mensen in relatie tot elkaar. Zo weten we door de sociale psychologie bijvoorbeeld onder welke omstandigheden mensen bereid zijn om hulp te bieden, welke factoren een rol spelen bij het ontstaan van vriendschappen en relaties, en hoe groepen beslissingen nemen.

Voorkennis

Vanwege het Engelstalige tekstboek is passieve kennis van de Engelse taal gewenst. Tevens zijn enkele artikelen in de reader in het Engels.

Docent

Dhr. drs. G. Langendijk.

www.studieaanbod.ou.nl/S09241.htm

Onderzoekspracticum kwantitatieve data-analyse

Cursuscode: S13121
Studielast: 1 module

Het onderzoekspracticum kwantitatieve data-analyse maakt u vertrouwd met de belangrijkste statistische begrippen en technieken. Tevens leert u het computerprogramma SPSS te gebruiken waarmee u de statistische technieken kunt uitvoeren. Dit gebeurt aan de hand van vier onderzoeken. De datasets behorende bij die onderzoeken worden in de loop van het practicum, stap voor stap, door u statistisch geanalyseerd. Het practicum start met de beschrijvende statistiek. U maakt kennis met begrippen als frequentie, centrummaat en spreidingsmaat. Daarna wordt ingegaan op de inductieve (toetsende) statistiek. Hierbij maakt u kennis met de t-toets, de variantieanalyse, de correlatieanalyse en de regressieanalyse. Bij dit practicum hoort een bijzondere verplichting: het zelf deelnemen aan onderzoek. Uit het aanbod van de OU kunt u kiezen aan welk(e) onderzoek(en) u gaat deelnemen. De totale studiebelasting van deze bijzondere verplichting bedraagt 3 uur.

Voorkennis

Specifieke voorkennis is niet vereist. De cursus zal echter eenvoudiger zijn als kennis van wiskunde op havo-niveau aanwezig is.

Docent

Examinator: mw. dr. T. Houtmans.

Namen van de docenten worden via de cursussite bekend gemaakt.

www.studieaanbod.ou.nl/S13121.htm

Onderzoeksp practicum psychologisch experiment

Cursuscode: S05261
Studielast: 1 module

In dit onderzoeksp practicum wordt ingegaan op een onderzoeksmethode die bij uitstek geschikt is om een oorzakelijke of causale relatie te onderzoeken, het experiment. In een experiment kan de onderzoeker een groep proefpersonen een stimulans aanbieden, bijvoorbeeld een voorlichtingsfilm over de nadelige gevolgen van roken op de gezondheid, en een andere, in uitgangssituatie vergelijkbare groep proefpersonen die stimulans niet aanbieden. Beide groepen worden zowel vóór als ná de vertoning van de voorlichtingsfilm naar hun rookgedrag gevraagd. Door de uitkomsten in beide groepen met elkaar te vergelijken, kan de onderzoeker nagaan of er verschillen zijn in rookgedrag tussen de 'experimentele' groep en de controlegroep als gevolg van de filmstimulus. In dit practicum leert u wat de sterke en zwakke punten van veelgebruikte experimentele opzetten zijn, hoe de groepen kunnen worden samengesteld en hoe de gegevens geanalyseerd kunnen worden. U zet uw eigen experiment op, voert dit uit en rapporteert uw bevindingen.

Ingangseisen

U dient de cursus Onderzoeksp practicum kwantitatieve data-analyse (S13121) te hebben afgerond.

Docent

Examinator: mw. dr. F. Dehue.

Namen van de docenten worden via de cursussite bekend gemaakt.

www.studieaanbod.ou.nl/S05261.htm

Onderzoeksp practicum literatuurstudie

Cursuscode: S22231
Studielast: 1 module

In het Onderzoeksp practicum literatuurstudie maakt u kennis met het opzetten en uitvoeren van een literatuurstudie. Literatuuronderzoek is een noodzakelijk onderdeel van het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast kan literatuuronderzoek ook een onderzoeksmethode op zichzelf zijn. Door het bestuderen van recente literatuur krijgen psychologen en onderzoekers binnen de psychologie een goed beeld van alles wat er al bekend is over een bepaald onderwerp, zodat toekomstige onderzoeksvragen en beleid hierop afgestemd kan worden. Tijdens de studie psychologie zult u binnen diverse onderzoeksp practica een literatuurstudie moeten verrichten. Binnen deze cursus zult u zich kunnen bekwamen in de verschillende fasen van de voorbereiding, uitvoering en rapportage van een literatuurstudie.

Ingangseisen

U dient de cursussen Onderzoeksp practicum kwantitatieve data-analyse (S13121) en Onderzoeksp practicum psychologisch experiment (S05261) te hebben afgerond.

Docent

Voor de begeleiding bij deze cursus wordt u een docent toegewezen.

De examinator van de cursus is te bereiken op examinator.literatuurstudie@ou.nl.

www.studieaanbod.ou.nl/S22231.htm

Onderzoekspracticum psychologisch survey

Cursuscode: S04241
Studielast: 1 module

'Het aantal echtscheidingen onder jongeren neemt af.'
'Ziekteverzuim stijgt door ontevredenheid werknemers.'
Krantenkoppen als deze komen niet uit de lucht vallen. Als u het bijbehorende artikel leest, ziet u dat het gaat om de resultaten van onderzoek. In dit practicum leert u zelf een onderzoek opzetten en uitvoeren. Centraal staat het vragenlijstonderzoek of 'survey'. De vier casussen waaruit het practicum bestaat, behandelen elk een survey uit een bepaald gebied van de psychologie. U leert onder meer te werken met vragenlijsten en schaaltechnieken, de verkregen gegevens te analyseren en verslag uit te brengen in een artikel.

Ingangseisen

U dient de onderzoekspractica kwantitatieve data-analyse (S13121), psychologisch experiment (S05261) en literatuurstudie (S22231) te hebben afgerond.

Docenten

Examinator: dhr. dr. R. van Geel.

Namen van de docenten worden via de cursussite bekend gemaakt.

www.studieaanbod.ou.nl/S04241.htm

Onderzoekspracticum onderwijskundig onderzoek

Cursuscode: O34221
Studielast: 1 module

Onderzoek doen in een onderwijscontext is geen sine-cure. Het is de kunst om het onderzoek zo op te zetten dat de onderzoeksresultaten van een dusdanige kwaliteit zijn, dat er geldige conclusies aan kunnen worden verbonden. De gebruikelijke oplossingen in het empirisch onderzoek kunnen echter lang niet altijd worden toegepast. Het is niet altijd mogelijk om grote aantallen personen aselekt aan bepaalde onderzoekscondities toe te wijzen. In dit practicum verwerft u kennis over de verschillende stappen van een onderzoek. U krijgt tevens inzicht in de achtergronden van experimenteel en quasi-experimenteel onderzoek en van alternatieve, meer kwalitatieve strategieën. U analyseert onderzoekspublicaties en denkt creatief na over alternatieve strategieën.

Voorkennis

Kennis op het niveau van de cursussen Onderzoekspracticum kwantitatieve data-analyse (S13121), Onderzoekspracticum psychologisch experiment (S05261), Onderzoekspracticum literatuurstudie (S22231) en Onderzoekspracticum psychologisch survey (S04241) wordt verondersteld.

Docenten

Dhr. dr. M. De Volder en dhr. M. van Dijk MSc.

www.studieaanbod.ou.nl/O34221.htm

Wetenschapsleer

Cursuscode: C01221
Studielast: 1 module

In de cursus Wetenschapsleer wordt een integrale benadering van de wetenschappen gepresenteerd. Klassieke wetenschapsfilosofische vragen vormen het vertrekpunt: Wat is wetenschap? Waarop is de geldigheid van wetenschappelijke kennis gebaseerd? Hoe komt wetenschap tot stand? Moeten er grenzen gesteld worden aan de wetenschap? Bij de beantwoording wordt echter niet alleen een beroep gedaan op de filosofie maar ook op de wetenschapsgeschiedenis, de wetenschapssociologie en de wetenschapsantropologie. U bestudeert in de cursus de relatie tussen wetenschap en werkelijkheid, tussen theorie en empirie en de relatie tussen wetenschap, techniek en maatschappij.

Belangrijke stromingen en denkers die daarbij worden besproken zijn onder andere(n): het logisch empirisme, de theorieën van Popper, Lakatos, Kuhn, het wetenschappelijk realisme, het sociaal constructivisme en Latours wetenschapsantropologie. In het onderdeel over de relatie tussen wetenschap, techniek en maatschappij wordt onder andere aandacht besteed aan de opvattingen van Foucault en aan de ontwikkeling van vrouwenstudies. In de cursus wordt ook de discussie over de eenheid van wetenschap gepresenteerd. Daarbij staat de moderne, empirisch-analytische natuurwetenschap tegenover de mens- en cultuurwetenschappen en tegenover de biologie. Gaandeweg zal blijken dat ook ten aanzien van de wetenschap rotsvaste garanties en zekerheden een illusie zijn. Bezinning op wetenschap is geen overbodige luxe. Ook omdat de wetenschappen niet alleen zichzelf sturen, blijft een permanente en breed georiënteerde reflectie op wetenschappelijke kennis wenselijk en zelfs noodzakelijk. Deze cursus zet u aan tot reflectie op het bedrijven van wetenschap.

Na bestudering kunt u een zelfstandig oordeel formuleren over de verhoudingen tussen de wetenschappen onderling en de complexe relatie tussen de wetenschap en de samenleving.

Voorkennis

Niet vereist.

Docent

Dhr. drs. H. Simissen.

www.studieaanbod.ou.nl/C01221.htm

Voor studenten

Bibliotheekvoorzieningen

De bibliotheekfaciliteiten van de Open Universiteit bestaan uit een digitale bibliotheek, toegang tot de catalogus Picarta, toegang tot universiteitsbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek. Deze faciliteiten zijn bereikbaar via Studienet, Mijn werkplek en www.ou.nl/ub. U heeft rechtstreeks toegang tot de digi-tale bibliotheek met een dertigtal belangrijke informatiebestanden en/of zoeksystemen voor wetenschappelijke tijdschriften en artikelen. De instructievideo geeft uitleg over het gebruik van de digitale bibliotheek. Daarnaast wordt meer informatie verstrekt via de veelgestelde vragen en nieuwsberichten. Heeft u inhoudelijke vragen over de collectie, dan kunt u Ask Your Librarian raadplegen. www.ou.nl/bibliotheek of www.ou.nl/ub

Academia en SURFspot

De Open Universiteit is aangesloten op de SURFfederatie en kunt u als student gebruik maken van de mediabibliotheek Academia, maar ook producten bestellen via SURFspot. Het Academia-materiaal bevat een enorme collectie aan beelden en geluidmateriaal over de Nederlandse geschiedenis, de medische wereld, mediageschiedenis, politiek en recht, natuur en milieu en zelfs over entertainment en curiosa. Er zijn Polygoonjournaals, amateurfilms, programma's van de publieke omroep, radiofragmenten, foto's en artikelen te vinden. SURFspot is de ict-webwinkel voor het onderwijs waar officiële software en andere ict-producten tegen voordelige prijzen aangeschaft kunnen worden. www.ou.nl/computergebruik

Facultaire opleidingscommissie

De Facultaire opleidingscommissie (FOC) bestaat uit studenten en medewerkers. De commissie heeft als wettelijke taak advies uit te brengen over de Onderwijs- en examenregeling van de masteropleiding. Verder beoordeelt de FOC jaarlijks de uitvoering van die regeling en geeft ze gevraagd en ongevraagd advies over de opleiding.

De leden zijn:

Mw. dr. Saskia Brand-Gruwel, wp-lid, voorzitter

Dhr. drs. Leo Wagemans, wp-lid

Dhr. Ruud van Zon, student-lid

Mw. Audrey von den Hoff-Wigman, ambtelijk secretaris.

Mw. Audrey de Jong, student-lid

Mw. Anne-Fleur van der Weide, student-lid

Mw. dr. Sandra Wetzels, wp-lid

Indien u in contact wilt komen met de Facultaire opleidingscommissie van de masteropleiding Onderwijswetenschappen kunt u zich richten tot de ambtelijk secretaris. Mw. Audrey von den Hoff-Wigman, tel. 045 - 576 24 06 of audrey.wigman@ou.nl.

Studentenraad

Studenten worden vertegenwoordigd door de Studentenraad. De raad heeft Studenten worden vertegenwoordigd door de Studentenraad. De raad heeft instemmingbevoegdheid op het algemene deel van de Onderwijs- en examenregeling (OER) en adviesbevoegdheid op de specifieke delen. Verder kan de raad advies uitbrengen over zaken die direct in verband staan met de geboden studiemogelijkheden en faciliteiten daartoe, bijvoorbeeld het ontwikkelen van opleidingen, beleidszaken met betrekking tot voorzieningen voor studenten en de studiebegeleiding van studenten.

Daarnaast kan de Studentenraad uit eigen beweging advies uitbrengen aan de Raad van toezicht of aan het College van bestuur, over aangelegenheden van de Open Universiteit die in het bijzonder studenten aangaan. De bevoegdheden van de Studentenraad zijn geregeld in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), en in het reglement van de Studentenraad. De Studentenraad kan voor overleg vertegenwoordigers van bestuurlijke organen uitnodigen en zich laten bijstaan door inhoudelijk deskundigen. De Studentenraad bestaat uit maximaal negen leden die bij geheime stemming worden gekozen door en uit studenten. De zittingstermijn is twee jaar. De Studentenraad vergadert doorgaans één keer per maand en overlegt eens per kwartaal met het College van bestuur; de vergaderingen zijn openbaar. Indien u een bijeenkomst wilt bijwonen dan kunt u zich voorafgaand aanmelden via studentenraad@ou.nl. Informatie over de agendapunten, notulen, reglement en andere berichten van de Studentenraad staan op Studienet.

(Bijna) alumnus?

Als u de eindstreep van uw studie bijna of al eerder heeft bereikt, betekent dat niet dat het contact met de Open Universiteit komt te vervallen. Als Alumnus bent u graag gezien, u bent tenslotte ambassadeur van onze universiteit doordat u uit eigen ervaring goed zicht heeft op de ontwikkeling van de vraag naar opleidingen, scholing en trainingen. Daarom bent u van harte welkom op onze studiedagen, symposia en academische zittingen. Bent u lid van de Alumnivereniging, dan kunt u contact onderhouden met andere afgestudeerden en informatie te ontvangen over promoties en promotieonderzoek. U kunt bovendien cursussen bestellen (zonder tentamenrechten) tegen een gereduceerd tarief. De vereniging organiseert geregeld lezingen, excursies en bedrijfsbezoeken.

www.open.ou.nl/alumni

Procedures en regelgeving

OER en Uitvoeringsregelingen

In de Onderwijs en examenregeling (OER) staat het onderwijsprogramma beschreven en de rechten en plichten van de student. Onderdeel van de OER zijn de Uitvoeringsregelingen waarin voor elke opleiding de specifieke bepalingen zijn opgenomen. Deze regelingen kunt u downloaden van de website of de faculteitstab op Studienet.

www.ou.nl/documenten

Getuigschriften

De Open Universiteit verstrekt de volgende getuigschriften: een dossierverklaring, een propedeuse-, bachelor-, en mastergetuigschrift.

www.ou.nl/getuigschrift

Beroepsprocedure

Bij het College van beroep voor de examens kan binnen zes weken (administratief) beroep worden ingesteld tegen o.a. beslissingen van de Commissie voor de examens of een examinator. Voorbeelden van een beslissing zijn: een individuele tentamenuitslag, een vrijstellingsbeslissing of een toelatingsbeslissing tot een wo-masteropleiding.

Bezwaarprocedure

Bezwaar kan gemaakt worden tegen een besluit, genomen door of namens het College van bestuur, waartegen geen (administratief) beroep mogelijk is. Deze besluiten kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld: de inschrijving of het cursusgeld.

Klachtencommissie

Voor klachten, waarvoor u geen beroep of bezwaar kunt aantekenen, bijvoorbeeld over de dienstverlening of de wijze waarop u bent behandeld, kunt u terecht bij de Klachtencommissie. Meld uw klacht eerst bij Service en informatie. Wordt uw klacht daar niet naar tevredenheid verholpen, dan kunt u schriftelijk een formele klacht indienen.

Uitgebreide informatie rondom Beroep, Bezwaar en Klachten en de benodigde formulieren kunt u vinden op de website.

www.ou.nl/procedures

Vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen

De Open Universiteit heeft een drietal vertrouwenspersonen aangesteld die kennis hebben van de organisatie en de problemen die zich daarin kunnen voordoen. Als u hulp nodig heeft bij het oplossen van een probleem van ongewenst gedrag tijdens de studie kunt u contact opnemen met een van de vertrouwenspersonen via vertrouwenspersonen.oomgang@ou.nl, of kijk op onze website voor meer informatie.

www.ou.nl/vertrouwenspersonen

Alle bovenstaande informatie is ook verkrijgbaar in de studiecentra of telefonisch aan te vragen bij de afdeling Service en informatie, 045 - 576 28 88.

Service en informatie

Heeft u vragen over uw studie of wilt u informatie over het dichtstbijzijnde studiecentrum?

Neem dan contact op met een van onze medewerkers of kijk op de website voor onze bereikbaarheid

T 045 - 576 28 88

www.ou.nl/directcontact

www.ou.nl/studiecentra

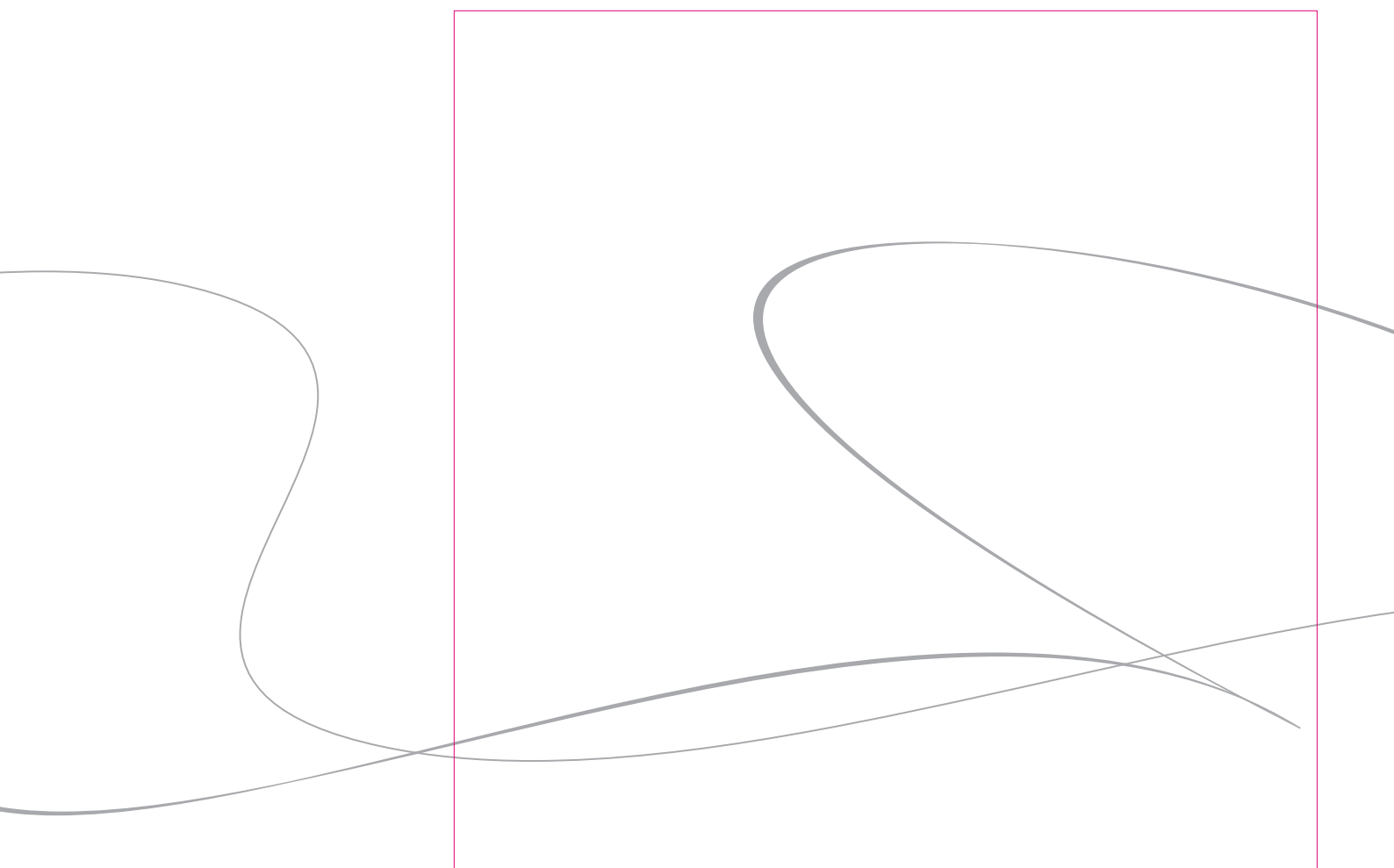
Colofon

Open Universiteit
Onderwijsinstituut Onderwijswetenschappen
Afdeling Voorlichting, Service en informatie

Valkenburgerweg 177, 6419 AT Heerlen
Postbus 2960, 6401 DL Heerlen

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Mei 2011

Overige studiegidsen van de Open Universiteit:

- Cultuurwetenschappen
- Informatica
- Managementwetenschappen
- Natuurwetenschappen
- Rechtswetenschappen
- Psychologie

